

Mastreechter veerskes

G.D. Franquinet

Editie E. Franquinet

bron

G.D. Franquinet, *Mastreechter veerskes* (ed. E. Franquinet). Boosten & Stols, Maastricht 1924

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/fran023mast01_01/colofon.php

© 2013 dbnl / erven E. Franquinet

Inleijing.

Et is, bij dees ierste gebundelde oetgaof van de Mastreechter Veerskes van G.D.L. Franquinet, neet m'n bedoeling, heij 'n oetgebreide biografiese studie euver dee Mastreechsen diechter, mèt 'n opsomming van al zen werreke op versjèllend gebied te geve - dee dao mie wèlt vanaof wete, kin mèt succes et door Menhier J. Nuijts gesjreve 'Levensbericht van G.D.L. Franquinet' leze, dat in 1901 bij Brill in Leijen is versjene - mer wel zouw iech einigszins wèlle probeere, eine kant van deen eminente Mastreechteneer in et leech te stèlle, ene kant, dee zjus veur us, Mastreechteneers, van zoevööl beteikenis is, en dee toch nog neet genòg bekind is, te wete: Franquinet es dialekdiechter. En daoveur is et, mein iech, toch wel nudig, eve hiel korteliks, door et aonstippe van e paar biografiese bezunderhede, uuch te persoon van Franquinet veur de geis te stèlle.

Guillaume Désiré Lambert Franquinet woort ten ierste Mei 1826 geboren es zoon van 'n deftige Mastreechse familie. Nao aon et 'Koninklijk Athenaeum Illustre' in 1842 z'n eindexamen aofgelag te hōbbe, passeerden er vlaak trop, in September van etzellefde jaor, in Breusselt et exame van Candidat en Philosophie et Lettres, en gòng toen nao Leuve, um in de Rechte te studeere. Nao 'n studie van vief jaor promoveerden er in Breusselt tot Doctor in de Rechte. Toen vestigden er ziech in z'n geboortestad es affekaot, mer op ten doer intresseerden er ziech vööl mie veur de studie van gesjiedenis, taol en lèttere. Intösse, ouch op ander terrein beweegden er ziech, en mèt succes.

In 1848 fondeerden er de Maatschappij van Landbouw in Limburg, woort bestuurslid daovan en sjreef vööl in et Maondblaad van die Vereiniging. Z'n verdeensten op tit gebied woorten in 1857 van Hoegerhand beloend, doordat er beneump woort tot Ridder van de Eikenkroon.

Algemein bekind maag me wel verònderstèlle wie Franquinet bij touval de aw Stadsarsjieve kòs redde, die in enen hook

oppe zolders van et Stadhoes weggeborrege, bestump waore um ònder et aait voel terech te komme, had heer ziech die papèrre neet ins goon naopluize. Toen haolden er vää en nao oet allerlei heuk en gater et eint en ander te veursjien, boemèt er et begin formeerde van eus tegewoording Stadsarsjief. Et waor dan ouch neet mie es rech, dat er in 1850 tot Stadsarsjivaris woort beneump. Er bleef tit tot in 1867, wie er tot Raodslid woort gekoze. Intösse waor er in 1866 ouch tot Provinciaal Arsjivaris beneump, wat er gebleven is tot in 1880. Van eus stadsbestuur maakte Franquinet deil oet van 1867-1869 en van 1873-1879; iers es Raodslid, later es Wèthawwer.

In 1851 veur den ierste kier beneump tot plaotsvervangend Kantonrechter, woort er es dusdaonig herhaoldelik herbeneump, tot er in 1881 z'n iervol òntslaag aonvroog.

Et waor veural in de fieftiger jaore, dat Franquinet z'n werrekzaamheden enorm begos oet te breije; et ei gesjrif van z'n hand nao 't andert - et meiste van historiesen aard - zaog et leech, en er woort aongenòmmen es lid van mennige wetensjappelikke vereiniging; zoe in 1852 van et 'Geschied- en Oudheidkundig Genootschap' in eus stad, boevan er in 1893, nao den doet van Pastoer Habets, veurzitter woort; in 1854 van de 'Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde' in Leije, van de 'Maatschappij van Schoone Kunsten en Letterkunde' in Gent en van de 'Académie d'Archéologie de Belgique' van Antwerpe. In etzellefde jaor woort er ouch beneump tot Secretaris van et Collegie van Regente van et Börgerlik Erremebestuur, wat er bleef tot in 1856; daonao heel er nog es lid in dat Collegie zitting tot aon z'n doet touw. Van 1854 tot 1880 waor Franquinet bestuurslid van 'Momus', in welke functie er de bekinden Opera-komiek 'Jònk bij Jònk en Auwt bij Auwt' sjreef en nog einige ander klein Komediestökskes in et Mastreechs.

In later jaore zien ver Franquinet mèt allerlei honneurs begiftig weurde, boevan iech heij mer allein z'n aonstèlling, in 1876, tot Consul van België neum.

In 1879 waor er eine van de opriechters van de 'Maasgouw', et weekblaad, boe er naoderhand de meiste van z'n historische sjetsen in publiceerden en o.a. ouch 'n lies van 3192 Mastreechter spreekwäörd.

Nao 1882 begòste z'n werrekzaamheden es publicis langzamerhand te vermindere, wat wel in hoofzaak te wiete waor aon z'n beneuming tot Distrikssjaolopziener in 1880, 'n amp dat al zenen tied in beslaag naam; daobij, Franquinet begòs op jaore te kommen en woort veural zwoer getroffe door den doet van zen vrouw, 'n Juffrouw Lemaire oet Wiek, in 1886.

In zen lèste levesjaore maagden er nog et plezeer beleve van einige hoeg distincties. Zoe woort er in 1894 beneump tot Ridder in de Léopoldsorder; in 1896 kraog er zen aonstelling es Vice-Consul van Spaanje, en in etzellefde jaor woort er ouch Offeceer van de Oranje-Nassau-Order.

In 1898 begòs er te sukkelen aon 'n awwerdomskwaol, die 'm langzaam en òngemerrek, mer zeker nao et ind touw brach, dat tan ouch kaom, de 29e Januari 1900 in de vreugen aovend, wie er zaot te lezen in zene zedeleer.

De werreke van Franquinet op histories, taolkundig en ander gebied heij oetveurig te bespreken of zellefs mer op te somme, zouw, wie iech al zag, boeten et kader van dees Inleijing liGGe; genòg is et te zèGGe, dat etgeen tot noe touw gepubliceerd is, al 'n ganse plaank in 'n flinke bookekas kaan völle; en dan is tao nog vääol wat op publicatie wach. Um mer get te neume: ene bijnao complete Mastreechsen Dictionnaire.

Es diechter releveerde Franquinet ziech al vreug; wie er nog oppet Athenaeum zaot maakden er al Hollanse en Franse diechwerreke bij versjèllende occasies; zoe in 1840 ene lofzaank op Wöllem II, boeveur er 'n officieel dankbetuiging kraog. Me moot tat neet te hoeg aonsloon - die poëzie waor zoe gezwolle rhetories es men et van ene Gymnasias verwachte kòs; òndertösse, de belofte van wat te toukoms geve zouw, laog ter al in. Es student in Leuve begòs Franquinet ze talent al mie en mie te cultiveere, getuige de veerse, die ver-

sjenen in de 'Nederduitsche Jaerboekjes' van 1846-'48 en in 'Lettervruchten', et Tiedschrif van de Leuvese studente. Later, wie er weer veurgood in Mastreech trök waor, zouw er nog mennig gediech in et Frans of in et Hollans et leech laote zien. Mer al die poëzie, die in ene breijere krink te apprecieere waor - en ouch geapprecieerd woort - zouw noets in staot gewees zien, us tee woeren diechter, dee Franquinet waor, te laote kinne. Me moot neet vergete, dat et Hollans in deen tied mennige Mastrechteneer bijnao eve vreemp laog es et Frans; en wee es diechter z'n instrumint - de taol - neet zoe volkomme mechtig is, dat er et ouch in den allerdeepste fong van zen gedachte bespäölt, dee zal, noe jao, wel mèt kònnen in de rei, mer toch ouch neet mie es tat. Er zal, bij alles wat er maak, ziech allerlei vraoge moote stelle, die boeten et weze van de poëzie liGGe, met teen oetslaag, dat ze werrek dèks mesjiens wel good, mer toch zeker noets good genòg, umdat: neet eige genòg, zal zien. 'n Ander euvel is, dat me meint, ziech krachtig te mooten oetdrökken en met groete sentiminte te moote werreke, oet angs, anders neet poëties genòg te zien; en dat is hiel gevierelik. Franquinet kòs tan ouch, wie verdeenstelik zen Hollanse en veural zen Franse gediechte maage zien, die twie klippe neet gans umzeile, ouch al neet, wat te lèste betröf, umdat et pathos in deen tied euveral in de poëzie zen hoegtij vierde.

Wie gans anders waor et, es er e veerske diechden in et Mastreechs, die taol die er neet allein gròndig bestudeerd had, mer die er bovenal leefhad, leef met gans ze weze, zoe wie er ouch heel van z'n geboortestad, 'die gooi aw Mooijer', wie er ze neumde. Dan bespäölden er 'n instrumint, boevan er de fijnste snaor um zoe te zegge blindelings wis aon te sloon; dan had er gein hoegverheve sentiminte vandoon um get sjoens veurt te bringe - leest ins: 'Et regent', 'Wintertied', 'Aovend' e.a. - dan baonde de gedachtes die in et deepste van ze gemood verborrege zaote, ziech ene weeg en vònten ene vòrrem, dee sjoen waor, zonder einige euverdrieving - iech dink heij b.v. aon: '25 September 1886'. En

zjus oet tee riekdom van gedachtes, dee Franquinet in z'n veerskes heet gelag, blik et allerduutlikste ze diechtersjap. Naturelik zien neet al die gediechsjes eve perfek; dao zien perels bij mèt mie en mèt minder glans en zellefs ouch wel kiezelstein, - dat wis Franquinet zellef hiel good; leest mer wat er zeet in: 'Aon men Lezers'.

Wat te vollegorde betröf, boein iech te Veerskes in de bundel meinde te moote plaotse, liekenden et miech et bèste es iech te chronologiese naam; dan maak men al lezenteere greui, bleui en naobleui van et talent van den diechter mèt. Die plaotsing lieverde wel heij en dao meujelikheden op, want versjèllende veerskes zien neet gedateerd; mer mèt te geveves, die iech had, kòs iech et toch tamelik wied bringe bij et oetzeuke van de zjuste plaots.

Nog get, boe iech eve moot euver spreke, is: zien al die veerskes van Franquinet wel origineel, of heet er ers dèks òntliend aon ander taole, ander dialekte, ander Limbörgse gediechsjes? Behalve bij inkele, boe er de gevollegde bron bij aongief, is tat zier lestig oet te make; euvereinstumming mèt ander poëzie, etzij van tiedgenooten, etzij van diechters van vreugeren datum, die in etzellefde of in 'n aonverwant dialek sjreve, moot us neet al te liech doen spreke van ontliene; 'toevallige ontmoetingen' komme, wie Dr. Jan de Vries nog pas kort geleije in 'n serie opstèllen in 'De Witte Mier' aontuinde, dèks genòg veur, zònder dat taobij van òntliene spraoken is.

Neet allein oet 'n artistiek ougpunt hóbbe de veerskes van Franquinet beteikenis; ouch veur de kinnes van eus Mastreechter taol zien ze van belang. Mennige aw oetdrökking, die me allewijl neet mie of bijnao neet. mie huurt, kump trin veur. Ouch te aw sjriefwijs van et Mastreechs zien veer heij trök, en wel mèt al häör mankeminte. De Mastreechtereer oet ten tied van Franquinet bekummerde ziech neet vööl drum, wie er ze täölke sjreef; ze werrek waor hoofzakelik bestump veur z'n vrun en kinnesse, en wie raar dèks ouch mèt lètters en klaanke woort umgesprònge, dat kaom der toch zoe erreg

neet op aon, want tie vrun en kinnesse, ouch Mastrechteneers, begrepe neettemin wel, wat te sjrijver zèGGe wouw. De groetste inkonsekwenties in de sjriefwijs en 'n totaal onmeugelikheid veur ene neet-Mastrechteneer um op tie maneer de oetspraak te benaodere waore dao et gevolleg van. Ter vergelieking wèl iech heij even e koeplèt van e gediechsje van Franquinet in zien spelling en in de tegenwoordige nevenein zètte:

Op en krenkde van me Zeùntje.

Zouste dan zoe vreug al scheije,
Oet et leven weggerùk,
Wie e ruuske veur ze bleuie
Van de steel weurt aofgeplùk?

Op 'n krenkde van me Zäönsje

Zouste dan zoe vreug al sjeije,
Oet et leve weggerök,
Wie e ruuske veur ze bleuje
Van de steel weurt aofgeplök?

De veurnaomste aofwielinge van de oetspraak, die de sjriefwijs van Franquinet vertuint, zien dees, dat heer sjreef:

eù (b.v. in: zeùntje), boe veer sjrieve:	äö (= Fr.: u in: un. aucun enz., zònder nasale klaank.)
ù (b.v. in: hùbs) boe veer sjrieve:	ö (= Hd. in: Köln).
sch. (b.v. in: scheie)	} boe veer sjrieve: sj (= Ned. meisje).
tj of dj (b.v. in: zeùntje, kindje)	} boe veer sjrieve: sj (= Ned. meisje).
g (b.v. in: couragie), boe veer sjrieve:	zj (= Fr. g veur e, i of j). ¹⁾

Et zouw noe wel zier good meugelik gewees zien, de spelling van Franquinet te veranderen en in euvereinstumming te bringe met te tegenwoordig gevollegde, mer oet piëteit veur de maan hób iech tat neet wèlle doen; iech hoop, dat me miech tat neet koelik zal numme.

Um nog even 'n inkel woord euver de oetgaof van de Mastrecht Veerskes te zèGGe: In ze leve heet Franquinet wel

1) Veur de neet-Mastrechteneer deent heij, dat:

è = Fr. e in: elle, quelle enz.

ò = et Hollands: onder, wonder.

G (in et midde van e woord) = Fr. g veur a, o, u of ene medeklinker.

GG (in et midde van e woord) = Fr. gg bv. in: aggraver.

ins et eint en ander van z'n veerskes gepubliceerd. Zoe versjenen ers o.a. in de 'Maasgouw' van 1879 en 1881 en in de Momusklanken' van 1883. Naoderhand heet er et plan opgevat, um ze allemaol, of teminste de meiste dervan, gebundeld oet te geve; den doet heet et 'm evel belèt, wie mèt mie et geval waor, wat er onafgemaak heet mooten achterlaote. Later, in 1920, kaome de meiste van de nog neet oetgegeve gediechsjes in 'Limburgs Leven' oet, en eindelijk is et miech noe meugelik gewoorde, alles gebundeld te laote versjijne.¹⁾ Dat iech bij de veurbereijing veur dees oetgaof vääöl steun en höllep höb gehad, maag iech heij neet verzwiege; en wel in de ierste plaots wèl iech dank bringen aon Dr. Edm. Jaspar, dee wel de Prospectus veur de Veerskes heet wèlle sjrieven en miech weijer met raod en daod heet bijgestande, ouch bij et samestèlle van dees Inleijing. Veerder moot iech heij de Hiere Mr. Lamberts Hurrelbrinck, Dr. Endepols en M. Kemp neume, die eeder et hunt höbe bijgedrage, um de oetgaof te hellepe meugelik make.

En zoe zuut tan dit beuksken et leech. Maag et 'n plaots vinde bij eederein, 'tzij Mastrechteneer of vreemde, dee eus stad en häör taol kint en ze leef heet, - neet allein 'n plaots op te boekeplaank of in de kas, mer veural 'n plaots in de geis en in et hart.

Mastreech, 1924.

E.Fr.

- 1) Achter den teks van de 'Veerskes' zien opgenomme:
  - a) 'n lies van die veerskes, die al vreuger gepubliceerd zien gewees;
  - b) 'n lies van specifiek-Mastrecht wäörd of woordvörminge mèt te Hollandse beteikenis trachter; dit veur neet-Mastreechse lezers.

In de mei.

In de Mei,
 Es 't wintergrijne
 Weurt eweeg gejaog
 Door de zon heür schijne;

In de Mei,
 Es de vögel zingen
 En oet ander len
 Us nui leedjes bringe;

In de Mei,
 Es de knupkes breken
 En de blümkes leef
 Van gelük us spreke;

In de Mei,
 Gòng et hart us ope,
 En de leefde kaom
 Zachskes drin gekrope.

1860.

Aon e jonk meidske.

De zon schut nog neet heur verwermente straole,
 Zoe dreuvig en grijs is den hiemel getint;
 't Is of nog de winter zenen aosem liet dwaole,
 Want nog is gei vögelgezings wat begint.

De buim ziin nog zwart, en zoe görrig ze steke
 Hun takkengereemsel umhoeg, wie in treur;
 Gei bleedje wat beef, gein knöpkes die breke,
 Gei blömke wat 't oug al verras door zen kleur.

Mer, kump noe nog neet mèt zen krenskes umgeven
 Et leefdesaisoen en verblijdt de natuur,
 Bij dich toch dao flikkert de zon van et leve,
 En spieg'le den daog zich in 't schoensten azuur.

Den ouge die ziin wie viiulkes die bleuie,
 En 't vreugjaor dat lach op ten blommige wang;
 Den hertje dat veult al in lüste zich greuien
 En mummelt zoe zachtskes; ich hang en verlang.

1 Meert 1861.

Vivat Mastreech! (Volksleed.)

Vivat, vivat Mastreech!
 Bij et flikkerend staargezwiemel
 In 't azuur van Neerlands hiemel,
 Dao blink de staar van eus Mastreech!

I.

Mastreech! zoe schoen en leef gezeten
 Aon 't spiegelwater van de Maos!
 Eus leefde zal dich noets vergete,
 Die vlamt veur eus geboorteplaats.
 Laot ander stei in rijkdom bleuije,
 Diin glorie is 'ne woere schat;
 Ver veule 't hart veur dich us greuije,
 Jao, veer zijn trotsig op eus stad!
 Vivat etc.

II.

Et oorlogsvuur in vreuger ieuwe,
 Umkransde dich mèt kroen vol blood;
 Den kinder vochte wie de lieuwe,
 Ze waoren groet door deùg en mood.
 Nein, noets ziin achter zij gebleve,
 Mastreech, es et gevaar dich wouw,
 Mer good en blood, dat woort gegeve,
 Oet vrijheidsleefde en bürgertrouw.
 Vivat etc.

III.

Mastreech, de toukoms lach tich tege,
Vol hoop verwachte veer heur guns.
De vrijheid straolt noe heure zege.
Noe leef de vrei, noe bleuit de kuns.
Altiid zal d'Eindrag us verbinde,
Dao boe den ier is op et speul;
Dan zulste al'maol bezielde us vinde,
Mèt *eine* zin, met *ei* gevoel.
Vivat etc.

Meert 1861.

Onschuld.

De ònschuld is en blom zoe teer,
Et kleinste windje smak ze neer.

Et is e water, stèl, in rùs,
Dat spiegelt eeder hartelùs;

Mer kömp e windje, sleit en vaor,
Aoh! weg is al et spiegelklaor.

Mei 1861.

Mastreechter taol.

Mastreechter spraok, doe zeute taol!
 Blijf us altiit gegeve,
 Es aojerslaag vaan eige leve,
 En blink us touw in leefdestraol.

Zuug 't beekske dat zen waters
 Kristalleklaor door wei en velder leidt;
 Wie stèl, wat zach geklaters!
 En toch, wieveul verfrissing dat et spreidt!
 Zoe bis tiech ouch; - de wèls neet bleve
 Door kale blink, door gruitse praol;
 Eenvoudig schoen, mê toch vol krach, vol leve,
 Blijfs tich eus hart zen woere taol.

Jao, klankeriik
 Wie zeut musiek
 Dat zien akkoord liet speule,
 Zoe reurste zach,
 Daan weer mèt krach,
 De snaor vaan eus geveule.

Al aon eus weeg, in touverkranse
 Dao kaomste zweve rontelum,
 En 't leefdewoord van mooijerstum
 Doog zeute dreumkes um us danse.

Huur wie verheùg
 In lach en vreùg
 Den toene lüstig valle!
 Jao, huur dee zaank
 In schaterklaank
 Door loch en zaole schalle.

Mer ouch bij 't tristig rouwgeveule,
Bij traonendouw van zielesmart,
Dan vind bij dich 't lijend hart
Den troes dee dreufheid deit verkeule.

Nein, nein, dao ziin gein perels, gein brillante,
Gei goud, wie fiin geciseleerd,
Dao is veur us gein straol van diamante,
Gein rijkdom mie es tich us weerd!
Doe bis de schat, us naogelaote,
Door d'ieuwe heer, van veurezaote,
Es 't meiste kosbaar leefdepand;
Doe blijfs altijd, wat maag gebeure,
Wat twispartijen us verscheure,
Mastreechter kinder heil'ge band.

15 Mei 1861.

Ene Momusdiner.

Hola! Wat is? - 't Is fies! - Is 't fies? -
 In Momusriik! - Dan laot us zinge:
 Momus' snakerije,
 Momus' spotternije,
 Wat ouch andre wèlle doen,
 Spanne toch altiid de kroen.

Ha! komp noe, geer Mastreechter gekke
 Weer eur kieuwe lekke!
 Jao! preuft ins aon Momus' beker;
 Dee verblijdt uch zeker;
 Dee zet vreügde bij
 En eur mùts opzij!
 Danse, lüstig springe,
 Lache, speule, zinge,
 Dao beweeg zich Momus in;
 Gekkestreek verkoupe,
 Wiisheit laote loupe,
 Dat is Momus zin.
 Jao! wat fratse, jao! wat grepkes
 Leedjes, danse, sprung en stepkes,
 Mer toch noets boete de schraom
 Gòng Momus' plezeerekraom.

Hola! Hola! Jan Baas! Te ete!
 Den hòngger plaog. - Rig op! - aon taofel!
 Gef us lekkernije,
 Bèste haospastije,
 Mer gein kat trin of kaniin;
 Gef us gooie wiin,
 Fiiin!

Vögel en patrijskes,
 Piloms en sacijskes,
 Zeutselkes mèt friccadèl,
 Rosbuf good gebroije,
 Kabbeljauw gezoije,
 Jao! dat smaak us wel.
 Ouch e lekker kuke
 Könne veer gebruke
 Mèt paolertjes, zach gestaof
 In de boter, dat belaoef!

Gauw noe mèt de kasserolle,
 Laot de vètte boter rolle;
 Gooije vès, dee moot zich baoje.
 Gef ouch verkeskerbenaaije
 En andivieslaoi,
 Dat is euse gaoi!

Veur dessert neut en karstanjes,
 Tuurtjes ouch, in gooije staot,
 Droeven en 'n regelaot,
 Appels, peeren en oranjès,
 Gauw, bedeent us noe met spood,
 Veer betaole good.
 Ha! geer deügeneete,
 Geer wèlt us doen ete
 Stokvès en get labberdaon;
 Dat steit us neet aon!
 Wortelen en pastenake,
 Unne, zoermoos mèt get vèt
 Of get spek te mèt,
 Dat kaan us neet smake.
 Ouch neet hutspot, app'leprùl
 Want das auwe kùl.
 Nein, dao moot ziin in Maastreech
 Neuie kost, wie ouch neuie leech.

Riik en erm.

Wie menig blömke was en greit
Al in de zanneschiin!
Dat lach en wink, dat prònk en bleuit
In kleurkes en satiin.

En 't wòrrenke dat steit te veur
En zuut et dreuvig aon,
En veur die schoen en riike kleur
Liet en jalouse traon.

Dao wêit de bijs! - en 't blömke vèlt
Bekleend, geknak, ontkleurd;
En 't wòrmke wat zich kroepend hêlt,
Dat blijf ònaongereurd.

Juni 1861.

Slaopleedje.

Schlumm're sanft, du herzig Kind.
(Lieder von Dilia Helene).

Slaop noe, keend, nao al de speul!
D'aovendwind dee wêit zoe keul.
Blömkes, speülkes en plezeer
Brink de schoene mörge weer.

't Is al laat! Dao schijnt de maon,
Reurt de slaop den öugskes aon,
Daan, op witte zwaoneveer
Daolt 'nen Ingel bij dich neer,

Dee oet pereldraad tich weef
Enen droum, zoe zeur, zoe leef,
En dich, wie in touverschiin,
Ingelkes liet danse zien.

Daorum slaop noe in den weeg;
Anders vluig ten Ingel weeg,
Dee veur 't òugske, es 't sloope geit,
Hiemeldenskes flikkre deit.

En woerheid.

Es 't leven is vol zanneschiin,
Dan zal der geinen ougs in ziin;
Mer wisselt zon mèt daog van rege,
Dan gief et rieke vruchtezege.

Januari 1862.

Maond van mei.

Welkom mètten zonneglans,
 Mètten straole leefdevuur,
 Mètten blom- en starekrans,
 Maond van Mei, van 't schoen azuur,
 Lang al stond Natuur te wachte
 Mette sniëmantel oet,
 En nao 't zonnekeend te smachte
 Wie en ongedülde broed.

Wat e nui, verfrissend leven
 Alles noe verjunge deit!
 Zuug, de watergeister weve
 Dich et mörgesnievelkleid.
 't Blommeriik mèt doezend kleure
 Seert zich noe in blije lach;
 Ao, wie riik nao 't wintertreure
 Tuinst' us alles in zen prach.

Jao! door dich schijnt gans de wereld
 Zonnegoud gekleurd te ziin.
 Blömkes winke, douwbepereid,
 Bij den ierste mörgeschiin,
 En et beekske, wie dat lüstig,
 Mum'lenteere speült en vrijt,
 En 't veld, wie 't stèl en rüstig
 Zich in 't lachend greun verblijdt.

Huur de nachtegaölkesstumme,
 Pipers, vinke, andere nog,
 Wie dat schatert in et zwumme
 Door de golve van de loch.
 Buim die roesche, wind dee fluustert,
 Alles zink in zonnekùs,
 En 't vervreügde hart dat luustert
 Nao dee stroum van leefdelùs.

Wee zuut tich neet trük zoe geere,
 Kierend op de jaoreweeg,
 En eus zin betouwerenteere
 Wie'nen droum van goud en leech.
 Welkom dan, den zonneglanse
 En den straole leefdevuur
 En den blom- en starekranse,
 Maond van Mei, van 't schoen azuur.

Jaol! zoe schoen zoe zouw ich zinge,
 Es ich eets mich voelt poëet;
 Wie de meiste stervelinghe,
 Bin ich et ocherrem neet.
 Weg dan mèt poëetetoere!
 Maond van Mei, zuug: keul en naat,
 - Zèk ich liever mèt de boere -
 Dan ouch vùlste scheur en vaat.

Aprèl 1862.

Op en krenkde van me zeuntje.

Zouste dan zoe vreug al scheije,
Oet et leven weggerùk,
Wie e ruuske veur ze bleuije
Van de steel weurt aofgeplùk!

Wie e leechske, ier 't flikkert,
Door de wind weurt oetgewêid!
Wie e kore door de vögel
Opgepik zoe oetgezêid!

Nein, de hoop, dee zeuren ingel,
Zuut noe op eus dreufheid neer;
Boven 't bédje, boeste sukkels,
Daolt er op zen zwaoneveer.

Jao, de zuus em veur dich zweve
Mèt ze blond gekroeseld haor,
Want de mündje lach em tegen
En den öugskes weurde klaor.

Aprèl 1862.

Aon Professor Gr.

Boe ziin die vervloge jaore,
 Wie ver dèks te same waore,
 Einsgeveulig, Bood verstaand
 Heelen in de vrundschaftsband;

Wie ver euver lèttrè, kunste,
 Euver wetenschap heùr gunste,
 Euver minsegeis z'n krach
 Same deilden eus gedach;

Wie ver dèks Mastreech zen glorie,
 Zaoge blinken in d'histoire
 En eus leefde mennigmaol
 Schònken aon eus zeute taol.

Niks waos toen mich, dat is zeker,
 Zeuter es dee vreùgdebeker,
 Dee ver blijgemeuig, trouw,
 Smaakde totte bojem touw.

Ander zörge, ander tije
 Hùbben us noe mie gescheije,
 Mer toch zweef noe nog altiid
 Veur men oug dee schoenen tiid.

Daorum wèl ich, tot gedinke,
 Noe e veers, wie klein ouch, schinken
 Aon de vrund, dee, wat mich spit,
 Mich misschiens te lang vergit.

Aprèl 1862.

Hypocrite.

De wereld wèlt bedroge ziin;
 Ze nump veur woerheid vaalse schiin,
 En liet door praötjes, loes en fin,
 Zich kullen en bedrege.
 Et masker is wat noe regeert;
 De dobb'ligheid stroump euver d'eerd,
 Zoedat zich niemand nog riskeert
 En dùrf dee stroum ins tege.

Et maag wel ins - wie eeder wèt, -
 Dat men en keers der duvel zèt,
 Um des te beter in ze nèt
 't Gelük te kinne gripe;
 Mers twie te zètte daste bond!
 En toch, die vaalsheid, zeet mer rond,
 Dat is de stein woe hart en mònd
 Alwijl zich scherp op slipe.

Dee sprinkhaon, dee kint gei gevaor;
 Zen leeste heet gein tan, gein haor,
 Berumpeld vel en zestig jaor;
 Er vrijt mer veur de duite.
 Zen leefd' is niks es lippeweùrd,
 Want koelik is den trouw gebeùrd,
 Of mooi weer speelt er met heùr eùrd
 En liet de sukkel fluite.

Bezeet die koppel, jònk en schoen;
 Wie leef bejein, wie zeut van toen!
 Me meint 't gelùk dat is hun kroen.
 Mer gaot in 't hoes ins kieke!
 Dao raos de maan, de vrouw die spook,
 Dat kebbelt zich, dat schelt en vlook,
 En 't keend dat huult al in den hook;
 Dat moot en hèl gelike.

Wat zèGder van dee magistraot?
 Er geit zoe deftig euver straot,
 Er scheint e leech veur stad en staot,
 En toch, 't is vaals geflònker!
 Want zeet, er wookert mèt ze geld,
 Er ploog en bouwt et ondeùgsveld,
 En knip daobij mèt hèls geweld
 De katten in den dònker.

Wee voel is, dee verhùf zen ier;
 Wee sprik van deùg, dee heet gei spier;
 En wee uch haat, is soms neet gier
 Aon hendjes uch te geve.
 Den eine lach - zoe vaals - uch aon,
 Den andre krit, mer zònder traon;
 Wie veul die op dees wereldbaon
 Mer in comedie leve!

Mei 1862.

Vrundschap.

De vrundschap is de schoenste gaof
Die God de minsekinder gaof.

't Is op de rouwe wereldweeg
De staar van 't klaorste zèlverleech.

Wie dèks, door leefdestörm geknak,
Is 't minsenhart de mood Bezak;

Et leve tuint en weustenij,
Gei blömke op de dorre hei!

Mer schijnt dan ins de vrundschaftsstraol,
Dan is 't of klink en hiemelstaol.

Dan weurd dat hart dat waos verwoes
Weer levetig in neuien troes.

De minsehaat dee wiik terùk,
En 't hart dat smaak e stèl gelùk.

October 1862.

Blom en mins.

Bezeet de blömkes, groet en klein,
Wie schoen van kleur, wie ope, rein;
En boe ze ziin, op alle weeg,
Ze drêije zich nao 't zonneleech.

Daotege noe, bezeet de mins;
Wie dèks, - al is er rijk nao wins, -
En moot er neet bescheemp dao stoon,
En nao de grònd zen ouge sloon.

Januari 1863.

Kinderspeulkes.

Ich wèl uch noe ins onderhauwe
 Van dee goojien auwen tiid
 Wie kinder van de kindsplezeerkes
 Altiid naome hun profit.

Ich wèl uch mer ins rappeleere
 Wie et vreuger waos gestèld,
 Wie geer en ich op Vriithof speulde,
 Es koejonges, lùstig, wèld.

De Vriithof! Aoh! dao waos 't plezeerig;
 't Waos de stad heur kinderplaots;
 Dao zaog me gaanse bende zwieren
 Onder veul geschrieuws, geraos.

Dao waos gein kwestie toen van deenders,
 Niemand joog us tao eweg;
 Et waos vrijriiks, veer waore meister
 Volgens auwd verkrege rech.

Ger zult et uch nog wel herdinke
 Wie ver, haand aon haand, op zij,
 Zoe'n zwinke trokke dat ers rolden
 Eeder kier e stùk of drei.

Ver speulde dao naoluipeke, of
 Ein, twie, drei de veeërheuk,
 En waore 's aovends zoe meui dat ver
 Koelik veulde mie eus kneuk.

Zèkt, wèt ger nog, Mastrechteneere,
 Wie der mètte balie stoot,
 En mèt de kanneklitse rolde
 Of in kuilkes huive schoot?

Ger dacht toen neet aon later zörge,
 En eur einigste chagrijn
 Dat waos van knòppers te verleere,
 Want dat doog verduvels pijn.

Et dopspeul, dat waos nog e kenske!
 't Hakke, dat waos iers plezeer!
 Ouch lierde me get was trop smeeren
 Es me had 'ne bazeleer.

Dèks gòng den dop wel bigé loupe,
 Mer wat waos men ouch weer trots,
 Wienie me metten dop kòs make
 Zeve peelen en ein klots.

Ver hadden ouch nog ander speülkes
 Wie der allemaol wel wèt;
 Ver sprónge dèks op bòghelpeerdje
 Das e soort wie kèifke vèt.

Ver kòste good op stelte loupe,
 Wie de auwe, zonder vreis,
 En es ver dèks gendermke speülde
 Gaof me niks um wind of bijjs.

Es einige Boeide baal in 't heutje
 Mèt hun mütse op en rij,
 Dan worpen and'ren op magou're
 Mètten dikste stein op zij.

Hei waoren ers die speülde fletse,
 In e kuilke, oppe straot,
 En dao waos flitsboer mèt zen jonges
 Die vermaakde zich cordaot.

Ver hadde zellefs veur te tèle
 - Zònder dat hei weurt gestòf -
 En taol die niemand kòs begriipe:
 Ulke bölke boené bôf.

Ouch had me schoen geseerd' altaörkes
 Aoh! dat hêi der mote zien!
 Ver speulde zellefs ouch processie
 Mèt en humm' es rokkeliin.

En waos et tiid van 't keversvange,
 Es me meuleneers dan vònt,
 Wat waos me blij; want, neet wie zokers,
 Vloge die, wie'n meule rònd.

Ver heele vinkskes, neet veur 't zinge,
 Mer ver lierde z' oppe krùk,
 Dat bieske vloog tot oppe daker,
 Flüdde me, dan kaom et trùk.

Ouch had men ùrges in de kelder
 Ein'ge jong konijns gezat;
 Dat rook neet lekker, mer wat vreùgden
 Es e paar gejôngeld had!

En es et kèrmes waos, dan hóng men
 Oppe straot en groete kroen;
 Of ene maan woort opgelaote;
 Eederein dee vònt tat schoen!

Ver gònge 's aoves d'rònder springe,
 Danse, zinge: rei al oet;
 En woort men in de krink gekoze,
 Puunde veer eus kinderbroed.

De Kèrmisdaog! dat waore fieste
 Veur den ech Mastreechter jong;
 Wat waor er lüstig, wèld en bretsig
 Es er nao et eike sprong;

Of es er had den haon geslage,
 En er dan victorie won;
 Of es er trok en eend, gezete
 Wie'ne Bacchus op en ton.

Zeet, leefste vrund, zoe speulde toen de
 Kinder in den auwen tiid.
 Ger wèt nog good wie me toen leefde
 Zonder haat en zònder niid.

Me brag veuraal zen kinderjaore
 Door in blijdschap en in vreug,
 En toch, men is al groet gewoorden
 In fatsoen en ier en deug.

Wie zoot et noe oet mètte kinder?
 Mètte speulkes is 't gedoon;
 Dat schaomp zich noe van oppe straote
 Ze plezeer te numme goon.

In vreuger tiid waos riik en errem,
 Alles dat waos kameraod!
 Mer, foi! alwijnl ziin convenances:
 'Kinder! hawt dan eure staot.'

Zoe weurd van vreug aof aon de kinder
 Al den hoevaard ingepreek;
 Dat maag zich niks mie permitteere,
 Neet de kleinste kinderstreek.

Dat geit gekleid wie modeprintjes,
 In fluwiel en in satijn,
 En is men ouch neet riek bemiddeld
 Dreug et keend dan toch de schiin.

Mer vreuger kraog me jes en breukskes
 Oet auw rök of stük karrik,
 En oet Papa zen broelofspulle
 Woort 't Communiepak geflik.

Wie geit et veerder mètte jònkheid?
 Koelik is tat viiftien jaor,
 Of tat wèlt eine knievel hùbbe,
 Verf zich dan zen duvelshaor.

Dat zeet tan bah! op kinderspeülkes;
 Dat is get wat hun verveelt;
 Dat snijdt de kaas, dat hèt zich hierkes,
 Dat is gruuts en ingebeeld.

Dat geit alwijn nao koffihoezer,
 Zoot neet op e groet verteer;
 Dat speült tao biljart of mèt kaarte,
 Drink plemant zen gleeskes beer.

Es vreuger veer zoe get riskeerde,
 Kaom us gauw den hospes veur:
 'Gaot, junkskes, speült get mètte huive'
 En er zat us aon de deur.

Mer 't is alwijn zoe aongenòmme!
 D'auwers ziin daomèt content,
 En geve hun veur trein te make
 Mie es eine Zondagscent.

De wereld geit veuroet, dat zuut me,
Dat is klaor wie twiemaol twie;
Me kaan wel zèGGe mettet spreekwoord:
'Nein, dao zien gein kinder mie.'

Februari 1863.

Et kameneerke.

Dao waos e kameneerke, Truïke,
 Dat wou zoe geere trouwe goon.
 - En eeder preuf ins van dat nuïke;
 't Is vreug of laat, das ònderdoon. -
 Mer wie zich noe get goods gegeve?
 Dat maolde Truïken in de kop;
 Want in et houw'lik smaal te leve,
 Dee wêijer gong bij heur neet op.

Woe neet is enen haos te vange,
 Dao ziin de vrijers drommels raar.
 Eus Truïke leet de lip zoe hange
 Dat heur mevrouw dat woort gewaar.
 Die dach: wat maag eus Truïke plaoge?
 En vroeg heur: 'Zèk, wat is et daan?'
 - 'Mevrouw, ich wèl me leid neet klaoge,
 Mè... 'ch hêi zoe geeren ene maan!'

'Ao' - zag mevrouw - 'das lich te vinde,
 Dee wins is dèks te gauw vervuld;
 Mer laot tich oppe mouw niks binde,
 Want anders weurste mer gekuld.
 Op twintig gulle kaanste tèle,
 Die zèt ich tich es broedschat tou;
 Mer geere zou ich kinne wèlle
 Wee dine maan dan weerde zou.'

Et meidske waos van vreug wie drönke;
 Den daag waos nog neet um, of blij
 En trots, dao kaom ze mèt em prönke:
 ‘Mevrouw, zeet mene leeste hei.’
 Dao stond e keelke, e mager schrenske,
 Stiif, plòmp, en roed van haor!
 't Waos veur te lache, zoe en henske,
 Dat neet ins rech gewasse waor.

‘Foi!’ - zag mevrouw - ‘onnuuzel Truike,
 Is dat veur dich noe ene maan;
 Ich weit neet wie e nugger vruike
 In zoe get zich verleeve kaan.’
 Et kameneerke kòs neet zwigen
 En zag, zoe sneppig wie 'n sprieuw:
 ‘Wat is dan ouch veul raars te krige,
 Veur twintig gùllen in dees ieuw.’

Februari 1863.

De wiin.

Jao! dao zit vergif of zeute laoving
 In de wiin zen vuur'ge touverkrach,
 Naovenant den drinker zen begaoving,
 Of wie heur noe 't schoen en edel trach.

Is er lòmpe, in domheid deep gezònke,
 Dan liet heur zich leije wie 'ne slaof;
 Es er drink, dan weurd er smoor bedrònke,
 En 't verstand vèlt, zwaakgeveleugeld, aof.

Drinke veer, - dan weurd de Beis us wakker.
 Dan iers straolt er wie en zomerzon,
 Dan iers bleuit zen blom op gelbsen akker,
 Dan iers stroumt zoe riek eus dinkensbron.

Drinke veer, - den spreidt de wits zen vònke,
 Kleurt eus taol in goud en in azuur,
 Dan ziin veer van schoen geveulens drònken
 En eus hart dat gleuit van leefdevuur.

Want de wiin dee is gelijk wie rege
 Dee in sliik ouch niks mie weurd es sliik;
 Mer dee ouch op gooijen akker zege
 BrinG en 't veld mèt vrùchtenougs verriik.

Aprèl 1863.

De woer wiisheit.

Boe woerlik de vrundschap,
Die hiemelse, daolt,
En al de gezichter
Mèt vreügde bestraolt;

Boe glazer en bekers
Vol schuimende wiin,
En lippe vol witsen
En grappetaol ziin;

Boe' poeselig meidske,
Mèt oügs ges vol gleui,
Us 't leve verlüstig
Wie' ruusken in bleui;

Dao bin ich zoe geere;
Dao klopp mich et hart;
Dao douf zich de knaoging
Van pijn en van smart;

Want dao is de wiisheit
Die zweef in het rønd,
Neet naat achter d'oere
Neet druug in de mønd.

Mei 1863.

Et onweer.

Zwarte stórrenwolke vlege
 Wie de spooker in de nach,
 Schore hagel, schore rege
 Klett're neer mèt hèle krach.

Win die huile, buim die nege
 Beventeere veur hun jach;
 't Dondervuur dat flikkert tegen
 Ak'lig in zen gleuingsprach.

Schrik en angs in 't wèld regeere.
 Zoe'ne stórrem, brùllenteere,
 Ao, dat is get vreisseliks!

Mer er wiik. En noe, wat is er?
 Niks!
 't Graas allein dat ruuk get frisser.

Mei 1863.

E christelik woord.

Me heet us veurgedragen
Es woer en heilig woord:
Door 't ongelük geslage,
De mins veul beter woort.

Ich weet neet of in 't leve
De zaak wel zoe gebeurt;
Want wee heet oets geschreve
Dat sliik et water klaört,

Dat, door chagrijn gebete,
E dreuvig hart verblijdt,
Dat, door de ros verslete,
E mets nog scherper snijdt?

Juni 1863.

Et hundje.

De zon die schijnde lekker
 Oppe Mastreechter brük.
 De lui, vol groet' affaires,
 Die leepen op en trük.

Ich stond dao get aon 't druimen
 Oppe Mastreechter brük;
 Ich zaog de gölfkes speule,
 Zoe bredsig en zoe vlük.

Doe kaom dao ene kerel,
 Zoe liederlik gemein,
 En toch, er had en hundje
 Zoe allerlees en klein.

De kerel waos bezope,
 Karbònkel waos zen naos;
 Er naom et errem bieske
 En smet et in de Maos.

Ich zaog et nog get spart'le
 Mer hüllep waos neet t'raon;
 Ich voolt dat langs men wange
 Mich biggelden en traon.

De zon intüsse lachden
 Aon 't blouw van hiemelstent;
 En wie de zon, zoe lachde
 Dee schouwe, vrië vent.

Juli 1863.

Ver zien us weer.

Es veer verlaote stad en laand,
 Gedreve door et lot zen haand,
 En vrun en auwers, gaans bedrùk,
 Us winse zegen en gelùk,
 Dan wijs de hoop in gouwe leech
 Us in de toukoms beter weeg,
 En zegge veer:
 Ver zien us weer!

Es, bij et jaorgetiid wat drêit,
 De geur'ge roeseblom verwêit,
 En heure schiin de zon us kort,
 En blajer valle neer, verdord,
 Es 't vögelke, ie 't zuidwaarts kiert,
 Us zene lèste zaank veriert,
 Dan roope veer:
 Ver zien us weer!

En es op euse levesstroum
 De jònkheit nao et land van droum
 Ze vlùchtig bootje zeile liet,
 En zij us veur altiit verliet,
 Dan zien die vlùch ver dreuvig aon,
 Dan perelt in eus oug en traon,
 En vraoge veer:
 Zien veer dich weer?

En es dan aofgedrêid aon 't ind
Eus levesgare zich bevind,
En d'onverbeib're doet us wink
Bij 't snakke van familiekrink,
Dan deit tie leefden us nog good,
En d'oug tot God, mèt zach gemood,
Dan staam'le veer:
Ver zien us weer!

23 Juli 1863.

Kos et toch altiïd zoe blive!

De zon is zoe lekker, gei bleedje wat beef,
 Gein rimpels op 't beekske ze drive;
 De vögelkes zingen en 't veld is zoe leef;
 Ao! Kòs et toch altiïd zoe blive!

Es fönkelt in glazer de schuimende wiin
 En lüstig gedachte zich wrive,
 Dan straolt et plezeer zene lokkende schiïn;
 Ao! Kòs et toch altiïd zoe blive!

Wie zeut is de loch in en zomerse nach,
 Gein wolken aon hiemel die drive,
 De stare die knikke zoe leefderig zach;
 Ao! Kòs et toch altiïd zoe blive!

Men leesten is jònk en heür oügskes ziin blouw;
 Gein pen kaan heür schoenheid beschrive,
 Heür hart is veur mich, en ich bin heür zoe trouw;
 Ao! Kòs et toch altiïd zoe blive!

1 Augustus 1863.

Meidske, alderleefste meidske!

Meidske, alderleefste meidske,
 Es ich tich den leefde vraog,
 Boerum mich altiid verstoete,
 Boerum mich altijd geplaog?

Boerum spreke toch den lippe
 Neet einstümmig mèt ten hart?
 Boerum, tegen de geveule,
 Maakste mich et leve zwart?

Zeen ich neet den leefde blinken
 Oet den öugskes, zeut en klaor;
 Veul ich neet aon 't hendjes beve
 Dat zich reurt den hartesnaor?

Meidske, alderleefste meidske,
 Hauw dus neet de jaowoord trùk;
 Dink, de bis veur mich verschenen
 Es de staar van et gelùk.

Laot dus mer die vaalse scheemte
 Die den tong gekloesterd heel,
 Zuug neet koed es ich e puuntje
 Van den roezelippe steel.

Augustus 1863.

In de maoneschiin.

Leefste keend, de aovendgeurkes
 Lokken us nao veld en wei;
 Zuug, wie schoen de steerkes kiken
 En us winke, leef en blij.
 't Windje speult en smit zen puuntjes
 Door den haor, wie zij zoe fijn;
 Och! wat is et lekker wand'le
 's Aovends in de maoneschiin!

Jao, de maon dee steit aon hiemel
 En er blink us lachend touw;
 Bij zen zelv're straole zweer ich
 Tich en ieuw'ge leefd' en trouw.
 Zou dan ouch al 't onweer dond're
 Toch dan altijd blijfste miin;
 Och! wat is et lekker wand'le
 's Aovends in de maoneschiin!

Kom, de huurs zoe geere zinge
 't Nachtegaölken in et bos;
 Kom, ich lei dich, zeuten Ingel,
 Door de weeg van 't zachste mos.
 Niemand stöört us, en ver zülle
 Allein mèt eus leefde ziin;
 Och! wat is et lekker wand'le
 's Aovends in de maoneschiin!

September 1863.

Es ich zing.

Es ich zing en veerse maak,
 Hùb ich eiges mie vermaak
 Mèt tenao te luustere.

Dan vergeet ich 't werelds leid
 Wat mich, wie e nievelskleid,
 Zou de geis verduustere;

En ich laot, wie'n zonnestraol,
 Vreùgde schijne door men taol
 En mich schoens influustere.

16 October 1863.

Leefden en wiin.

Zoe wie zon en wie maon,
 Mie es al de steerkes,
 Us verlienen en geven
 Einen heldere schien,
 Zoe ouch leefden en wien;
 Die vervreùgen et leve,
 Mie es al de plezeerkes
 Van de wereldse baon.

18 October 1863.

Losse gedachte.

I.

Dee de zakes wèt te nümme
Bij de gooie kaant,
Dee liet de dores, plùk de roese,
Dat is bij der haand.

II.

God vraog uch neet
Wattat ger zeet,
Mer of ger doot
Eur plich, wie 't moot.

Op en nuf.

Van de balie biste,
 Jao, de schoenst' en friste
 Kōningin.
 Mètten oug vol straole
 Geiste door de zaole
 Wie 'n pauwin.

Mer de bis e nufke,
 Gruuts, hoeveerdig bufke,
 Niks es bluf;
 'ch Kin dich noe belaove:
 't Lot dat zal dich straove,
 Gruutse nuf!

't Zal dich goon berouwe,
 Keurzaam ziin in 't trouwe,
 G'luif mich vrij:
 Wie de wind zen vlaoge
 Goon de jonkheidsdaoge
 Gauw verbij.

Niemand wèlt mie luustere
 Daan nao 't leizig fluustere
 Van den stum:
 Zèt zich in de kranten
 En nao alle kante
 Zuug dan um.

Niemand kump mie smeiken
 Um e leefdeteiken
 Aon den veut,
 Niemand weurd mie drónke
 Van den ougelónke,
 Nog zoe zeut.

Gaank dan mer, verlaote,
Wand'le langs de straote,
't Is te laat!
Zeuk dan mer te bleve,
Zeute weurdjes geve,
Niks en baat.

En in later jaore,
Es dan op den haore
Blink de snie,
Lielik, auwd, verslete,
Weurste daan vergete,
Mie en mie.

Daan kòns tich goon zitte
Grijnenteere vitten
In den hook,
En op alles preutelen
En den gif oetreutele
Wie e spook,

En de vuur oetspeie
Tegen al die vrijen
In gelük;
Neidig op hun flêije
Huilste; mer ze drêije
Dich de rùk.

Zaatmansklap.

Et waos al 's aovends laat;
 Tien oore had de kleppermaan gerope,
 Doe kaom ich langs en kroeg; dao waos de deur nog ope;
 Mer jus in 't ougenblik, doe kaom deroet gekrope
 Pie der Duvel, wie'n kartouw zoe zaat.

Ich hoort em hel op praote,
 Terwijl er schuivers maakde langs te straote.
 Ich dach, de zuls em laote
 Veur dich goon
 En hure wat er zeet. - Zoe gezag, zoe gedoon.

Er had et tege de maon
 Dee blonk met volle leech al oppe starebaon.
 Er spraok em aon:
 'Doe gele vent daobove!
 De stois tao wie en schijf, en zèGs gei woord.
 Nogtans de gaaps nog erger es 'ne bekkersove.
 Ich wou dat ich den taol ins hoort.

'Hê, vrundschap, hê, wat steiste dich dao te vervele!
 Kom aof en drink mèt mich en haaf,
 Kom, ich tracteer dich braaf.
 Wat kaan et tich verschele
 Dast'in den duuster us heij lies op straat;
 De kòns us toch neet miejer kùlle
 Es euse gooie Raod,
 Dee euver gaas wèt honderd oet te lùlle,
 En toch toch us gief gei leech
 Es tich ins par hasard moos schijnen in Mastreech.

‘De zèGs niks! Biste koed dat ich zoe los wèl spreke
 Van eusen achbre Raod?
 't Is mögelik, de bis daotouw in staot,
 Want dich hèbs ouch wie heür den nükken en den streke.

‘Mer nein! den ouge stoon zoe wigelwagel ope;
 En woe ich gaon of staon,
 Dao zuuste mich zoe grijneteeren aon.
 Kerel, doe bis bezope!
 Dat zeen ich noe; de hèbs e ferrem stüksken op.
 Ich wèd, et duzelt tich in dine kop.

Ha, ha! de kòns den drank nog neet verdrage;
 Zuug mich ins, ich bin neet zoe gauw verslage;
 Ich zeen dat alles drêit, en toch staon ich allein
 Nog ferrem op men bein.

‘Mer loup, de meins al veùl te waoge
 Mèt alle maonds *ins* vol te ziin,
 Doe stomme vent, ich bin et alle daoge,
 Dat heit ich iers ene kerel ziin.’

En met tie weùrd laog dee fameuse kerel,
 Die jeneversmerel,
 Zoe lanG es er gewasse waos, in de geut.
 Ich leet em dao; dat bèd dat waos em zeut.

November 1863.

Lacrimosa.

1.

Et waos Sint-Pieterskèrmis,
 En veer plezeerde gaans,
 Ver drónke good en mòsten
 Ins kike nao den daans.

Dao gòng et wèld en lüstig,
 'Ne woere kèrmistrein!
 De koppele die dréide,
 Dat zòng en spròng doorein.

En et musiek dat raosde,
 Viool, trompùt en trom,
 Dat us de oere tuudden
 En eus verstand woort stom.

De loch die waos umnieveld
 Mèt gaanse wòlke stùp,
 Woe tüssen in me koelik
 De densers zaog hun köp.

Dao zang ich langs mich vlegen
 E meidsken in de waals,
 De ouge gaans verwèldeerd,
 De haore langs den haals.

Ze waos zoe bieik van wange,
 Zoe mager es en schreep,
 Me zaog dat door heur aojers
 En bitter dreufheid leep.

Zier kort is heùr historie,
 Zier kort, mer dreuvig woer.
 Wie mennig blinkend steerke
 Veel zij op heùren toer.

2.

Ich kaant z'oet vreuger jaore,
 Et waor e naoberskeend,
 Van braaf en auw familie,
 Aon leefd' en zörg geweend.

Ze greuide wie e ruusken
 In deùg en schoenheit op,
 En blonte krölkes speulde
 Heùr rontelum de kop.

Mer wie en zomerwollek,
 Die regestörrem dreug,
 Op 't onverwachste losbeers
 En 't zonneleech verjeug;

Zoe kaom in die familie
 En ongelùk subijt
 De klaore leveshiemel
 Verduustre veur altijd.

'Ne jonge vaalse kerel
 Woe niks veur heilig waor,
 Dee spraok dat keend van leefde;
 Ze waos pas achtiën jaor.

Ze veel! en mooier woort ze;
 Heùr hart dat braok van pijn,
 Wie ze heùr bèste auwers
 Zaog sterve van chagrijn.

Mer zij, ze mòs mer leve,
 Ze mòs mer lije toen,
 En, wie et lot ouch drêide,
 Ze droog en dorekroen.

Ze wèrkde gaanse nachte
 Veur heùr en veur heùr keend,
 Gelùkkig es ze 't ete
 Veur twieë had verdeend.

Et doorde neet. De laster
 Beschimpde heùre naam;
 Et wèrrek dat bleef achter,
 Den erremooi dee kaom.

Van eederein verstoete,
 Ter neer geslage deep,
 Doe voelt ze nog den hònger,
 Den hònger dee heùr kneep.

Ao, hònger! scherpe geissel,
 Doe bis et gleuiend zweerd,
 Doe bis de slang die knaogend
 De vrouw heùr ier verteert!

Ze zaog heùr keend zich krumpe
 Van elend aon heùr hart,
 Ze zaog zen öugskes breke,
 Zen lipkes woorte zwart.

Ao, leefde van en mooier!
 Wie raozetig, vergaot
 Ze God en deùg en plichten
 En brach heùr ier op straot.

Ze gaof heùr liif te bèste,
 Ze greep mèt volle han
 De beker van verachting,
 Ze baoide zich in schan.

In schan! Wat kòs 't heùr make
 Mèt schan te ziin bekleend!
 Ze koch daomèt et leve,
 Et leve van heùr keend.

Ao! Zij die altijd preken
 En kauw en stijf moraal,
 En toch dèks niemand zeuke
 Te rède van 'ne vaal;

Die zulle heùr wel weig'ren
 E woord vergiffenis;
 Ze wete neet wat honger
 En wat en mooier is.

3.

En et musiek dat raosde,
 Viool, trompùt en trom,
 Dat us de oere tuudden
 En eus verstand woort stom.

En wie ze langs mich vloge,
 De koppelen in 't rònd,
 Dao zaog die òngelùkkige
 Dat ich kort bij dao stònd.

Ze zaog dat ich compassie
 Had mèt heùr bitter leid,
 Want oet heùr ouge blònk mich
 En straol van dankbaarheid;

En langs heür bleike wange
Dao leep en heite traon,
Die traon, die schrijf 'nen Ingel
In Gods register aon.

En ich verleet den danszaol,
Men hart waos mich te vol;
Mer zij, die bij mich waore,
Die bleven aon den hol.

November 1863.

Ze sleep.

Et waos nao 't zomerhuiske
Dat 't kloppend hart mich reep;
En stèlle hoop die dreef mich,
Ich vònt ze dao die sleep.

Ich puunde heùr de lippe
Mèt roeskleur gebeùrd,
En fluusterd' aon heùr oere
De schoenste leefdeweùrd.

En druimenteere hoort ze
Men weùrd die ze verstònd,
Want ene lach dee speùlde
Zoe zach um heùre mònd.

1863.

Plaoge.

Dao zii veul plaogen op dees wereld:
De krets, de cholera, de pes,
Dao zii de steketige vleege,
Den honger, zònder geld op tes.

Dao zii de gich, de roes, et puutje,
Wie ouch en blouw geloupe scheen,
De krampen in de boek en derrem
En slechte bitter Van der Veen.

Mer al die plaogen en die kwaole,
Wie erreg ouch veur ziel en liif,
Die mote wike veur en ander,
Dat is: e koed en spitig wiif.

1863.

Heije ze nog tied.

Jònk en blommekleurig schoen
 Waos ze, daonig leef,
 Ene woere hartedeef;
 Um heur drêide, zeut van toen,
 Vrijers die de leefde dreef.
 Mer ze leet ze zùchte lang
 Mèt hun hart vol spiit,
 En ze zag: 'Ich bin neet bang,
 Want ich hùb nog tiid.'

Heer waos knap van liif, en fris,
 Lüstig van gemood,
 Struisen en gezonne blood.
 Mennig meidske dach, mèt lis
 Heum te vangen ins veur good.
 Mer zen hart dat waos van staol
 En et hunt vol spiit;
 En er zag: 'Gein leefdetaol,
 Want ich hùb nog tiid.'

Mer de jaore vlogen um;
 Noe zit zij allein,
 Vol gebreken en chagrijn;
 Heer is griis en zwaak zen stum,
 En er waggelt op zen bein.
 Dreuvig stare zij zich aon,
 Mèt hun hart vol spiit,
 Langs hun wange rolt en traon:
 Hêije ze nog tiid!

20 Januari 1864

Mastreechter klanke.

Mastreechter klanke,
 Die komme neer
 Eus weeg umzweven
 Op ingleveer.
 Veur mooiersleefde,
 Deen hiemelschiin,
 Wat taol zou kònne
 Zoe zeur wel ziin?

Mastreechter klanke!
 Eus hart dat hoort
 Ze 't ierste stam'len
 E leefdewoord.
 Veur zielsgeveules,
 Zoe bevend fiin,
 Wat taol zou kònne
 Zoe riik wel ziin?

Mastreechter klanke,
 Die schalle rond,
 Es vreùgde schatert
 Oet hart en mònd.
 Op vrundschapsfieste,
 Bij glazer wiin,
 Wat taol zou kònne
 Zoe lùstig zien?

4 Februari 1864.

Geld.

Op dees wereld is et wònder
 Wie et geld weurd aongebeid!
 Das de God dee deit mirak'le,
 Dee de goochelkuns versteit.
 Dommerikke ziin verständig,
 Lielekers die weerde schoen,
 Lomperikke die ziin hendig,
 Es ze mer verstoon den toen:
 Geld, geld!
 Jao, nao 't geld
 Ziin de minsen
 Al hun winse.
 Geld, geld!
 Altiid geld,
 Wie verkierd,
 Dat weurd geïerd.

Riikmanskinder, woe ze komme,
 Weurden euveraal gevierd;
 Plaötskes wete ze te kriege,
 Al ziin ze neet daoveur gelierd.
 Wat baat aon den erme bliksem
 Dat er deenste heet gedoon!
 Heer weurd achteraan gestoete,
 En er moot zien veur zich goon:
 Geld, geld!
 Jao, veur 't geld
 Van de rike
 Moot me wike.
 Geld, geld!
 Altiid geld!
 Geld in haand
 Dat gief verstaand.

Kōning, generaol, minister,
 Paoter, dokter, magistraot,
 Dat liet allemaol zich leije
 Mètte gouwe wònderdraod.
 't Goud dat is ten touversleutel
 Dee zich opent eeder deur;
 't Goud dat deit de koppe drêije,
 Want de speulman speult mer veur:
 Geld, geld!
 Jao, et geld
 Is de meister
 Van de geister.
 Geld, geld!
 Altijd geld!
 Jao, daoveur
 Is ope deur.

Totte vrouwe, die hun leefden
 Us de levesdaog verzeut,
 Laote zich al dèks verblinne,
 Trappe hun gelùk mèt veut.
 Kump dao eine dee zen rijkdom
 Bove deùg en schoenheid blink,
 Dan weurd neet gevraog nao leefde,
 Mer hun hart dat klopt en zinkt:
 Geld, geld!
 Jao, mèt geld
 Weurd et leve
 Vreùg gegeve.
 Geld, geld!
 Allein geld
 Op dees eerd
 Is leefde weerd.

Vastelaovendsdaag 1864.

Wie gelukkig!

Jao, wie gelukkig zou ich ziin
Es door den aosem van miin leefde,
Doe zeutste keend, den hertje beefde,
Wie'n roes, die scheemtevol zich neeg
In 't zomerwindje zach geweeg!

Jao, wie gelukkig zou ich ziin
Es in de straole van diin leefde,
Doe zeutste keend, ich altijd leefde,
En in de vreugdendraod eus daog,
Wie peerle, ingeveemp ich zaog!

Februari 1864.

Leefde, zaank en wiin.

Dao ziiin drei zakes, hiemelechtig,
 Drei zakes, wònderschoen,
 Die spannen op et minseleven
 En diamante kroen.
 Gein zonnestraol die mie verwerrempe
 In heite zomerschiin,
 Gein ing'letaol die mie betouvert
 Es leefde, zaank en wiin!

Die drei dat ziiin de touverkrachte
 Die in de levessliik
 De jònkheit wie en blom doen bleuie,
 In geùr en kleur zoe riik;
 En die, mèt auwerdom belaoie,
 Verdorde tek mer ziiin,
 Die lache nog bij 't zeut herdinken
 Aon leefde, zaank en wiin.

Woe leefde lònk, woe zink et leedje,
 Woe 't fleske lès ten doors,
 Dao troent es kònigin de vreùgden
 In eeder hart en boors;
 Dao stroump 't geveule door de aojers,
 Jao, wie 'ne volle Riin,
 En mie en mie brant et verlange
 Nao leefde, zaank en wiin.

Ao, schoenste dreital! in dit leve
Zeet us altijd getrouw!
Ger zeet den troes, ger zeet de balsem,
Zoe zeut es hiemeldouw.
Verjaog us daan de pijn en zörreg
Die wrang en bitter ziin,
En dankbaar blive veer uch heil'ge,
Ao, leefde, zaank en wiin!

Aprèl 1864.

Boereleefde.

Boe maag mene Christiaon noe zien?
 Er wou et land verlaote,
 Ich kaan neet in de maoneschiin
 Mèt heùm mie stoon te praote.
 En zeen ich noe de maon dao aon,
 Dan dink ich aon mene Christiaon.

Ich waos veur heùm zen leeste prij;
 Er plaogde mich zoe geere!
 Er gaof mich dõffen in men zij,
 Dat heet er caresseere.
 En zeen ich noe de vrijers aon,
 Dan dink ich aon mene Christiaon.

En waos et speul, dan dansde heer
 Mèt mich; dat waore kenskes!
 Me zaog zen flikkers mèt plezeer,
 Er kaant de schoenste denskes.
 En zeen ich noe et dansen aon,
 Dan dink ich aon mene Christiaon.

Er aot zich op eus lèste brònk
 Zoe stiif aon vlaoi en mikke;
 Ich zaot er neven opgeprònk
 Mèt blouw en rosé strikke.
 En zeen ich noe die strikken aon
 Dan dink ich aon mene Christiaon.

Ins kump er toch nao hoes terùk,
Men hoop is neet verlore;
Dan brinG er mich weer 't auwt gelùk,
Dat maag tan blive dore.
En zeen ich noe zen hoes weer aon,
Dan dink ich aon mene Christiaon.

22 Mei 1864.

Et vögelke.

Zoe gauw es liet de zonneschiin
De zomerzege veule,
Dan zeet wie leef de vögel ziin,
Wie lüstig ze dan speule.

Dat kint gein zörg, dat veult zich vrij
In door de loch te vleege;
Dat liet zoe vol gelüks en blij
Van tak op tak zich weege.

Dat piip, dat schrip, dat flüt, dat zink
Zoe lüstig klaor en helder;
Dat lach, dat huppelt, dans en sprink
Door bos en wei en velder.

Mer eins, zoe vruntelik astrant,
Kump aon men roete tikke,
En grümmelkes van oet men hand
Al schrippenteere pikke.

Dat bieske hèb ich ins gerèd:
En kat, die zonder mauwe
Lang had geloerd en opgelèt,
Die had et in heur klauwe.

Ze bromden en ze sloog, die kets,
Um neet heur vangs te geve;
Men han die waore vol bekrets,
Mer 't bieske heel et leve.

Mer och! et laog dao zònder mood;
Verwoord, verstroeveld stònge
Zen veerkes gaans bevlak mèt blood,
Zen vleugelkes die hònge.

Zen öugskes waoren al verlèt,
Ze gônggen aon 't verdrêije.
Ich lag et op e wattedèd
Um et zen won te bèije.

En door men zörg geruimen tiid
Kòs ich zen pijn verzachte,
Wat voelt ich mich gelùkkig, wie 't
Al daag'liks wont in krachte.

En doe'ch et gaans geneze had,
Doe leet ich et weer vleege,
Blij dat et zene vrijheidsschat
Weer had terùkgekrege.

En noe, mètt' ierste zonnestraol,
Noe kump et zingenteere,
En schatert in zen schrippetaol
Mich zenen dankesheere.

Ich huur et 's mörges alle daog
Al aon men roete tikke,
En zònder dat et mich get vraog
Geef ich em get te pikke.

Zoe leef bezuut et mich; de start
Dee geit em kwisp'lenteere.
Och, hêi de mins zoe'n dankbaar hart,
Dat zou ich zien zoe geere.

Mei 1864.

Traone.

Ich zaog de traone rollen
Oet heür öugskes blouw;
Ze waos wie e viuulke
Naat van hiemeldouw.

Ich dach: dat is de leefde
Die ze zich getrouw
Heet veurgebeeld, en die heür
Brink deen harterouw.

Mer nein, et waos e mieske
Wat ze hauwe wou,
Dat had ze deed gevõnde
's Mõrges in zen kauw.

En daorum rolde traonen
Oet heür öugskes blouw,
En waos ze wie' viuulke
Naat van hiemeldouw.

Juli 1864.

Laot klinke de glazer!

Laot klinke de glazer en schuime de wiin,
 Laot al de plezeeren
 Us blive regeere,
 Zoe lang es eus harter geveulig nog ziin.

Dao lok us jao alles tot vreügden en lach!
 De blomme die bleuie,
 De vruchte die greuie,
 De stare die glinstere blij in de nach.

Veur us schijnt de zon mèt heür straolende kroen,
 En lachend belaoven
 Us lekker te laove
 De droeve die sapig zich kleure zoe schoen.

Veur us, jao, dao zinge de vögel zoe zeut,
 Veur us ziin de lönke,
 Wie vurige vönke,
 Boe' meidsken heür oug mèt verleietig gleuit.

Woerum aon de vreügde dan kiere de rük?
 God heet ze gegeve
 Veur us in et leven
 Es spiegel te deene van 't hiemsgelük.

Woerum dan geslaof en zoe kneisetig kraank
 Gezùch en gekrete?
 Nein, laot us geneete
 Mèt krollende zin en in lüstigen dank.

Want 't leven is kort en getèld ziin eus daog:
Dao helpe gein klachten
En mörge dan wach en
Dan grijnt al de gapende koul die us vraog.

Dus klink mètte glazer, laot schuime de wiin,
Laot al de plezeeren
Us blive regeere,
Zoe lang es eus harter geveulig nog ziin.

Juli 1864.

De boer en den aptieker.

‘Och, maanleef, ich veul mich zoe kraank;
 Ich hèb de koorts, en pein in bein en erm
 En daobei krampen in de derm.
 Loup nao de stad, gaank, spooi dich, gaank!
 En hool dao raod, want anders gaon ich doed,
 Men pijnje ziin te groet.’

De maan dee leep, dat em zen tong
 De keel oethòng,
 Want heer waos bang, dat em zen vrouw
 Die heer al twintig jaor gepuund had zoe getrouw
 De geerd aof gòng.

Er kaom al boeten aosem aon de poort;
 Dao zuut er kommen enen hier
 Mèt dikke boek en magistraote zwier
 Gaans deftig, wie dat soort;
 In hauwing en in stap
 Zier langzaam en zier knap.

‘Hê, vrundschap, boe nao touw zoe gauw, de maaks tich meui,
 Hèb mie respek veur stadspavée, en veur den veui.’

‘Ao, hier, geer zeet e maan van kinnis en fatsoen,
 Men vrouw is kraank, boe zeuk ich raod, wat moot ich doen?’

‘Aoh, maan, dao is remedie veur;
 De pèlledrêijer steit tao aon zen deur,
 Dat is ene gelierde maan,
 En heet ten vrouw de koorts, dee hùlp heur devaan.’

De boer dee geit bij den aptieker aon.
 ‘Kom binne, vrund, wat is van euren deens; ich staon
 Gereid veur uch te helpe van eur pijn
 Mèt bèste medicijn.
 Hèb geer uch dèks gekwets, verrèk, verstoek,
 Of hèb geer krampen of koliken in de boek,
 Of schort et uch in eure maog,
 Sprek op, ich doon veur uch al wat de kuns mich vraog.’

‘Och, lùl zoe veul neet: geef mich mer liever raod;
 Men vrouw die heet de koorts; help heur in gooije staot,
 Dan bist' ouch mene kameraod,
 Pèlledrèijer!’

Mer koelik had de boer gaans onbedach
 Dat woord gezag,
 Of er kraog
 Zoe'n peuter dat er wel 'n doezend leechter zaog!

‘Doe stomme boer, doe schinnaos, ploogschandaol!’
 - Zoe klonk de g'indigeneerde taol
 Van euse pötjesmaan; - ‘doe, vlegel, vraogs um raod,
 Dao hëbst'ers, dê! noe loup, scheer dich eweeg’!
 En ònder e good pak sleep
 Smeet heer de boer op straot.

Geslagen en content
 Dat zoot me raar; et waos toch zoe; de vent
 Verleet noe weer de stad
 En waos zoe lustig blij
 Es of er toerten en pastij
 In plaots van sleeg gekrege had.

Gekommen in zen hoes, vindt heer zen vrouw in béd:
 ‘Ah, vrouw, ich bring dich noe en gooi remedie mèt.’
 Doe naom er zene stek, dee waos zoe dik
 Dat eederein daoveur zich hêi verschrik,
 En houwde heur daomèt zoe ongenutig hel
 Neet of er op e minsevel
 Mer op awt izer sloog.

De errem vrouw die weerde zich en doog
 Al wat ze kòs; ze schrieuwde, huilde, reep
 Um hùlp; ze stampde en kretsde nao dee gek
 En eeder kier veel mer de stek,
 Tottat ze op 't lange lès de deur oetleef,
 Al schrieuwenteere veur de sleeg:
 ‘Ich hêb gein krampe mie, de pijnne ziin eweeg!’

‘Noe is et good, zag heer, de krenkde heet et heurt:
 Noe vrouw, noe kom mer weer terùk;
 Al jeuk tich ouch nog get de rùk,
 Vergeet et mer, es of dao niks en waos gebeurd.
 Ich wis wel dattee maan en gooi remedie had.
 En wie ich weer kom in de stad,
 Dan gaon ich neet veurbij zen deur
 Of bring em mene daank daoveur’.

Den daag tenao verleet er hoes en vrouw
 En gòng nao den aptieker touw,
 De maan dee in de winkel stònd,
 En drêide dao get pèlkes rònd.

‘Ah! meester, daank veur wat ich gist're van dich kraog;
 Dat dink waos bliksems good,
 Dat teemt en stèlt et blood
 Van vrouwe die mèt krampe zien geplaog.
 Allein,
 De gaofs mich get te veùl, want veur de mijn
 Weer gaans te helpe oppe bein,
 Gebruukden ich de hëllef mer devaan
 En bring dich noe, es ierlik maan,
 De ander hëllef weer terùk,
 Pèlledrêijer!’

Et woord waor t'roet! De boer dee leet
 De gooije maan den tiid van dinke neet,
 Mer, wie de wind zoe gauw, dao smeert er em de rùk
 Zoe vol mèt klùppelsleeg, dat, gaans verbouwereerd,
 De pèlledrêijer zich neet weert.
 Er schriuwde hùlp en moord.

De boer dee doop, al of er niks en hoort,
 Mè'r ranselde zoe lang
 Tottat er zaog
 Dat vrouw en maog
 Em keùre wouwe mèt de beurstel en de tang.
 Doe vraogde heer noch wie, noch wat,
 Mer koos veurzichtig 't haozepad.

Dat al bewijs uch noe, dat, wat m'em ouch verwit,
 De boer zoe dom neet is es dat men em verslit.

15 September 1864.

In de hei.

't Waos zomer; leveslüstig baoide
 Zich alles in de zon van Mei,
 Gei wólkske wat ten hiemel laoide. -
 Ich reisde door de hei.

Dao kaom ich langs e schotsig huiske
 Van leim en hout met struuie taak;
 Et stònt gaans scheif, et errem kluiske,
 En waggelde, zoe zwaak.

En veur de deur aon 't speule waoren
 E leeste junkskén en 'nen hònd,
 Dat stoot zich, trok zich bij de haoren
 En rolden oppe grònd.

En grammeer, kort taobij gezete,
 Grimslachde wie dat paar zich reet.
 Heur ouge, angstig, die verleten
 Et krolleköpke neet.

Ao, wie dat keend 't gevoel mich reurde!
 Et waos zoe wie men einig keend.
 God gief hun - dach ich - noets te weurde
 Mèt werelds koed bekleend.

't Waos kauwd, de duuster nach die daolde,
 De bijs die snooi; de snie daobij
 Dee veel zoe dik da'ch haos verdwaolde;
 't Waos middel in de hei.

Wie door e veurgeveul gerope,
Doe ich weer langs et hutje kaom,
Gòng ich en stoot et deurken open.
Och God! wat erme kraom!

Den hònd dee hoort ich zùchte, klaoge;
D'auw vrouw die zaot gedoek en kreet
Bij 't vuur woe niks es asse laoge,
Mê'ch zaog et junkske neet.

Ze wees mich, wie men ouge 't vroge,
Et bèd; dao lang et wich, e liik.
Et waos zen auwers naogevloge,
De weis, in 't hiemelriik.

De vrouw die leet te kop weer hange,
Den hònd dee jiemerde mich touw.
Ich kòs neet mie en bin gegange;
Men hart waos in de rouw.

1864.

Et regent.

Et regent, et regent!
 Das God dee dat schik.
 Et veld is gezegend,
 Et veld is verkwik.

't Waos tiid; want ze gleuide,
 De zon; en de noed
 Dee dròng en dee greuide,
 Erbermeliik groet.

De vruchte die lachde
 Wie vreuger neet aon;
 Ze hòngen en smachde
 Nao'n hiemelse traon.

De blomme die lete
 Hun köpkes gebök;
 Et waos of ze krete
 Door elend gestök.

En dreuvig, dao stònte
 De weije verbraand;
 De bieste die vònte
 Niks ònder den taand.

Mê 't regent, et regent!
 De loch is verkwik,
 Et veld is gezegend;
 Das God dee dat schik.

En alles dat reurt zich,
 En alles herleef,
 Et graas dat herkleurt zich,
 En 't spierke dat beef.

En lüstig weer klatere
Door bos en door wei
De beekskes, en schatere
De vögelkes blij.

De boer, dee ze kore,
Verdruug en verlet,
Al meinde verlore,
Dee zuut et gered.

D'rum is er te vreije
Zen hart opgekwick;
Er los in gebeije
Zen vreügden en sprik:

‘Et regent, et regent!
Den ougs dee waos kraank;
Mer God em noe zegent,
Aon God eusen daank.’

Vervloge leefde.

Van wie ze hadde zich gekind
 Waos et en leefde zònder ind
 Die riiklik kroene zou hun sameleve.
 Ze druumde daovan vreug en laat;
 Mer vaajer staok 'ne stek in 't raad,
 En wou ze heùm neet geve,

Want zij had geld en heer had niks
 Es gooje wèl en errem fiks;
 Mer zij belafde heùm gans vas en heilig,
 Dat, wie ouch vaajer raoze zou,
 Heur leefde heùm zou blive trouw
 En in dee stòrrem veilig.

Noe kaom er trùk oet 't vreemde laand,
 En stònd dao aon de berregraand,
 Van boe er in de veerte zaog den tore,
 Door auwerdom mèt mos bedèk,
 Van 't dörp dat achter boum en hék
 Zich schuilde, wie verlore.

De loch die waos vol geùr en klaank
 Van blommen en van vogelzaank,
 'Ne gouwe schiin dee seerde berg en velder,
 En in die blijdschap rontelum
 Dao zòng zen hart; en ouch zen stum
 Die schalde lùstig, helder.

Mer wie'r et dörrep in wou goon
Doe zaog er ene vrund dao stoon,
Mèt wee er dèks waos op en aof gegange.
Zen ierste vraog die waos: 'En zij?'
Mèr dee bezaog 'm mèt medelij:
'Die heet tich vaals bestange,

Want zuug: ze waos et wachte meui;
Ze wou heür frisse jaorebleui
Versloeierings en dor neet zien verwêije.
Truus tich! Vergeet wee dich vergaot,
Dao zii ers nog van gooie staot
Dee dich wel geere hêije'.

Getrouwd! Wie er dees weürd mer hoort,
Doe woort er bleik; er spraok gei woord,
Niks waos tao mie wat nog zen ouge vroe;
Er kierden um, de weeg weer trük;
De gouwe droum van et gelük,
Deen droum dee waos vervloge.

En oosterse spreuk.

Zeut is de maoneschiin
En de smaak van wiin;

Zeut is de blommekraans
En de stareglaans;

Zeut is et teer musiek
En e vrundschapsblik;

Mer, meidske, kùmp tao gei
Leefdepuuntje bij,

Dan weurd jao oppen doer
Al dat zeute zoer.

Juli 1865.

Schoen ouge.

Mein Liebchen, was willst du mehr? H. Heine.

De hùbs schoen ouge,
 Twie diamante, die
 Et riikste ziin in weerde;
 Men leeste, wat wèlste nog mie?

Mèttie schoen ouge
 Dao deiste mèt de snie
 Van al de harter smèlte;
 Men leeste, wat wètste nog mie?

Door die schoen ouge
 Bin ich wie dol en wie
 Mèt heksendraod umtouverd;
 Men leeste, wat wèlste nog mie?

In die schoen ouge
 Dao golf en straolezie,
 Dao bin ich in verdrónke;
 Men leeste, wat wèlste nog mie?

1865.

Aon men lezers.

Ich huur uch noe van alle kante
 Mich roopen algemeen:
 Den veerze ziin gein diamante,
 Et ziin mer kieselstein.

Wel noe, ich wèl uch jao neet piere,
 Men veerskes zien publiek,
 En ich bedank die ze veriere
 Mèt lof of mèt kritiek.

Ze ziin wel neet - dat kaan ich dinke -
 Gezat op gooie leis;
 't Is mög'lik ouch es dat ze hinken
 En errem ziin van geis.

Mer ziin wie'n roes dan alle blomme
 Gekleurd ouch eve riik,
 Ziin al de vrùchte die der kommen
 Aon smaak en geùr gelijk?

Et leech wat us de stare bringen
 Is neet de zonneshiin,
 Wie alle vögelkes die zinge
 Gein nachtegaols en ziin.

Zou d'rum en blom neet mage bleuie,
 Al heet ze minder prach,
 En mèt hun bleiker leech neet gleuie
 De steerkes in de nach?

Es God de mùsch liet schrippe neven
 E schoender leed wat klink,
 Dan laot men veerskes ouch al leve,
 Al is 't in kleine krink.

Et haöntje.

La Fontaine: *Fables*.

E boere haöntje - wat ins lès
 Gein hinne sleipden aon ze bein -
 Dat waos aon 't zömeren oppe mès,
 En vònt dao enen edelstein.

‘Zoe'n dink wat gleuit, mèt schoen montoer,
 Waor good veur dames, - zag de snaak -
 Veur mich, ich bin mer ene boer;
 E kore terf waos mie men zaak.’

Dat klein vertèselke dat liert
 Mèt zine staot kontent te ziin,
 Dee neet en prònk mèt vaalse schiin
 Dee weurd altiid et meis geïerd.

1866.

Wiste ze 't!

Und wusten 's die Blumen, die kleinen. H. Heine.

Ao! wiste ze 't, de blomme,
 Wie mich de dreufheid bit,
 Ze zouwen um mich krite,
 Noe ich verlaote zit.

En wiste ze 't, de vögel,
 Wie 'ch tristig bin en kraank,
 Ze zeukde mich te truuste
 Mèt hunne zeute zaank.

En wiste ze 't, de stare,
 Wat pijn de leefde brink,
 Ze zouwen um mich daolen
 In gouwe leechterkrink.

Ze können et neet wete!
 Mer ein die kint men smart;
 't Is zij, die mich verrete,
 Verrete heet men hart.

1866.

Naojaor.

't Is naojaor, en de blajer valle,
 't Is kaal en tristig rontelum;
 Me huurt ouch geine zaank mie schalle,
 Gein vogelstum.

't Is naojaor, en de buim die winken
 Onnuldig op et zomerweer;
 Dat vlùch, en blomme zùchte, zinke
 Versloeierd neer.

't Is naojaor, en de win die roeschen
 En wêijen alles, alles weeg;
 De lèste werrem straole toesche
 Mèt 't winterleech.

't Is naojaor, en, wie lichte flökskes,
 Zoe langzaam drive door de loch
 De toene van de aovendklökskes,
 Zoe dreuvig nog.

't Is naojaor, en door veld en straote
 Zwerf ich, zoe tristig es et kon,
 Want zij, ze heet mich ouch verlaote
 Men leveszon.

1866.

Aon de Mastreechter vröukes.

Opdrach van men veerskes.

Op eusen auwt Mastreechter grònd,
 Boe wêit en loch, zoe fris, gezònd,
 Dat alle harter zich d'rin laove,
 Dao huurt men ouch en taol,
 Zoe vol geveul en rijk aon gaove,
 Geleef van allemaol.

Dao hùb ich noe mèt eige hand
 En haöfken aongelag, beplant;
 Et is nog klein, mer noe al greuie
 Dao ein'ge blommestruuk,
 En hei en dao, dao zuut me bleuien
 En roes die lekker ruuk.

En van die blömkes, nog get teer,
 Geveuid in 't lachend zomerweer,
 Hùb ich veur uch noe wèlle plükken
 E klein mer rein boekèt;
 Ao! nùmp et aon! Et moch mich lükke,
 Ger waort content daomèt.

1866.

Twie stare.

Es leuchten mir zwei Sterne. Rob. Bürkner.

Dao glinstere twie stare!
 Et schoenst' van allemaol;
 Tot in men druim dao flikkert
 Hun zeute leefdestraol.
 Ouch in dee stareglaans
 Zeen ich den hiemel gaans.

Es ouch al duuster wolke
 Verberge maon en staar
 Dan blijf veur mich nog schijnen
 En lach altiid dat paar.
 Ouch in dee stareglaans
 Zeen ich den hiemel gaans.

Die stare die zoe glinst're
 Dat ziin heür öugskes leef;
 Zoe lang die mich bestraole
 Geveul ich, dat ich leef.
 Ouch in deen ougeglaans
 Zeen ich den hiemel gaans.

1867.

Gedachte.

Miejer nog es al de steerkes
Die hun leech us tegelach,
Zèlv're peerle die de sluier
Seere van de stèlle nach,

Miejer nog es al de kores,
Kores van 't Arabisch zaand,
Die de wind es wolke slingert
Door den heite zonnebraand,

Miejer nog es al de golve,
Die, in schoem bemanteld gaans,
Mèt tempiesgehuils zich steig're,
Klotsen in'nen wèllen daans,

Miejer, jao, ziin de gedachte,
Die, verleijetig en zeut,
Leefste keend, nao dich zich drêije,
Noe men hart van leefde gleuit.

1868.

Leefdenuits.

Keend leef! weùrd en kònne neet
E bewiis van leefde geve.
Dink mer, wie de Bibel zeet,
Dat et woord is zònder leve.

Zuug noe, es ich bij dich bin,
Dan wèl ich nao niks mie taole,
Es mich, zaat van leefdezin,
Baoien in den ougestraole.

Lachenteere vraogste dèks:
'Hübste dan gei nuits vernomme
Daste niks vertèls en zèks;
Zal gei weùrdjen oet tich komme?'

En ich zeen 'ne schalke lach
In den vurig' öugskes blinke;
Want me nuits, das daag en nach
Mer allein aon dich te dinke.

En dat nuits, dat kinste lang!
Woerùm dan et zwige breke?
't Hart wat klop, das veùls te bang;
Dat kaan staam'le, mer neet spreke.

De kermis.

Mastrechteneers! 't is veur te krite,
 Wie dreuvig ziin eus Kèrmisdaog;
 Me zou bezwike van verveling,
 Want taovan heet me volle laog.
 In vreuger tiid waos volop vreügde;
 Alwijl bekiik me zich zoe mal;
 Dao's niks te doen, gei simpel densken
 Es koelik nog en Momusbal.
 Mastreech, de bis geschore!
 Aon alle win klaog tene noed.
 De boel dee is verlore,
 Want eus auw Kèrmis die is doet.

Toen had me hartelikke fieste,
 En eelik trok ins ferm van leer,
 Men aot zich stiif aon vlaoi en mikken
 En dronk e stevig gleske beer.
 Mer God! de tije ziin veranderd,
 De bürger aap te rike nao;
 Op taofel stoon pastei en tuurtjes,
 Mer 't schuldbook weurd ouch groeter dao.
 Mastreech, de bis geschore!, enz.

Jao, vreuger hòng men in de straoten
 Ene pailjas of wel en kroen;
 E vuur woort 's aovens aongestoke,
 Me dansde drum, dat waos te schoen.
 Mer noe, noe zuut me niks mie bòmmele,
 De straote ziin zoe leeg en kaal;
 Gein kroen noch dans; eus slum politie
 Die griimslach en verbeuit dat aal.
 Mastreech, de bis geschore!, enz.

En eeder wèt, van euver jaore,
 Wat e vermaak me had es keend;
 Me sloog ten haon, me spròng nao 't eike,
 Me braok de pot of trok en eend.
 Riskeert tat noe, dan kump ten deender
 En zeet, op las van euse Raod:
 'Weg, dat belemmert de passagie!'
 Verdomp, dao is gein ziel op straot.
 Mastreech, de bis geschore!, enz.

De kraomen en de tente vùlde
 De Mèrret en de Vriithof gaans,
 Me zaog Hanswors en sabelvreters,
 Jan Klaasjen en de berendaans.
 En noe is niks! Alles geit loupe
 Wie' verke wat van honger beuk;
 Tot Jaap dee kòs et neet mie hauwe
 Mèt zen onnuzel peperkeuk.
 Mastreech, de bis geschore!, enz.

Plezere ziin neet mie te rape,
 De stad gelijk compleet e dörp,
 Jao, zelfs bij 't keig'le kump te schepen
 En kroent neet mie de schoenste wörp.
 Dao zal us niks mie euverbliven
 Es Kèrmiszòndags, nao de mès,
 De schütterij zien t' exerceere,
 Al hinkenteeren op hun bès.
 Mastreech, de bis geschore!, enz.

September 1870.

De meizon.

De roes, die in men heufke greuit
 En fris zich seert en fleurig,
 Die stond in 't sniesaizoen zoe dor,
 Gein bleedjes en zoe treurig.
 En vraogder noe woerum ze lach,
 Woerum heur knöpkes springe,
 Wël, 't is umdat de meizon schijnt,
 Umdat de vögel zinge.

Wie dreuvig en wie sòmber stèl
 Ziin neet de wintertije!
 Mer huurt! dao is de nachtegaol
 Dee kump us weer weer verblije.
 En vraogder noe woerum zoe zach
 Zen trillerleedjes vleuie,
 Wël, 't is umdat de meizon schijnt,
 Umdat de blùmkes bleuie.

Jao, wie et ruske greuit men hart,
 Dat anders waos zoe rüstig;
 En mèt en nachtegaolestùm
 Zoe lach en zink et lüstig.
 En vraogder noe wat aon men hart
 Geveul en vreùg kump geve,
 Wël, 't is de leefde die noe schijnt,
 De meizon van me leve.

1871.

Kom, schink de glazer vol!

In 't glaas dao spiegelt zich de vreug,
 Dat is genòg bekind!
 Drum pak me zich mer teug op teug
 Tottat me ze d'rin vindt.
 Dan krijg men in zen oug en vleeg,
 Mer men is lüstig dol.
 Me drink altiit ze gleeske leeg
 En schink et zich weer vol.

Et spreekwoord zeet: pas oppe kraom;
 Dus gaot mer neet te veer,
 En drink neet boete maot of schraom;
 Mê e ruuschke deit plezeer.
 Dan vindt me nog de rechte weeg,
 De kop is neet op hol,
 Al drink men ouch ze gleeske leeg,
 En schink et zich weer vol.

In 't drinke waos eus stad verneump,
 Dao zat men et in door.
 Et paotersveetje waos bereump,
 Wie ouch de Cellebroor.
 Veer ouch ziin jonges van Mastreech
 En t'elle neet veur nol.
 Mer wat! eus glazer die stoon leeg,
 Kom, schink ze dan weer vol.

Mei 1871.

Drinkleedje.

Dee noets heet ene roesch gehad,
 Dee is gei christe maan;
 Want Noach heet te drouf gezat
 Veur dat ze laove kaan,
 En Christus wou gei water zien,
 Heer maakde daovan lekk're wiin.

Mer veul te drinke da's neet good;
 En eeder kint zen maot,
 Es op en oer mer steit ten hood,
 Dan is m'in gooie staot.
 Mer zup me wie'n gezwolle beek,
 Dan deit me niks es gekkestreek.

Es, goudgeliik, et droeveblood
 Hei in eus glazer blink,
 En eeder drinker, blijgemoed,
 Zich e klein ruuschke drink,
 Wat scheelt us dat et nidoers spit
 En haat us in 't geheim verrit?

Veriert et gleeske; want et deit,
 Zoe leeg en zoe gevuld,
 Vergete 't dreuwig wereldsleid
 En alles zien verguld.
 Wee dich versmiet, doe lekkre wiin,
 Dee is neet weerd van mins te ziin.

Dus drink mer trouw, en drink mer braaf,
Wijl uch et wijntje smaak,
Zoe lang tottat ger in et graaf
Al struk'lenteere raak.
Dao zwimelt us neet mie de kop
En hêlt van zelles 't drinken op.

Januari 1872.

't Is nog tiid.

Jao, gelukkig biste, keend,
 Noe den hart nog is geweend
 Zich te baoie wie en roes
 In zanneschiin,
 Noe van den schoenheit nog jaloes
 De blömkes ziin.
 Den levenshoop die flikkert wiit;
 Drum bleui en hoop mer, 't is nog tiid.

Lüstig gaank tan dene weeg,
 Aosem straole, aosem leech!
 Later wie 'ne nieveldroum
 Vervluig te jeug,
 Wie de blajer van 'ne boum
 Verwêit te vreug;
 Et hart is zen illusies kwiit;
 Drum bleui en druim mer, 't is nog tiid.

Slaag tan neet ten öugskes neer
 Die nog onschuld spiegle weer;
 Laot ze dan in volle glaans
 Us lachen aon;
 Hun benievelt gauw en gaans
 En lijestraon.
 Mer daoveur húbste nog respiit;
 Drum bleui en lach mer, 't is nog tiid.

Op e kerkhof.

Wie mennig graaf is schoen betùmmerd
Woe wienig ier mer ònder lik;
Veur 's werelds oug is me bekùmmerd,
Dao God allein mer weeg en wik.

Gelukkig.

Gelùkkig heer, dee braaf en trouw
Door 't leve geit en zoe d'rin handelt,
Dat heer zen eige winse zou,
Es zine weeg is aofgewandeld
En heer nog ins terùk mòs goon,
Etzelfde spoor weer in te sloon.

De sage van Valkenberg.

In lang vergange tije,
 Wie Valkenberg, es stad
 En kroen van Euvermaose,
 Zen eige Hiere had,

Doe waoren oppe bùrreg,
 Dee bove 't steedje laog
 En dee de streekbewoener
 Neet es mèt angst bezaog,

Twie zeùns die greuide rijzig,
 Wie takke van 'nen eik,
 Um hunnen ed'le vajer,
 Door jaoredruk gebleik.

Ze gòngen altiid zamen
 In rid of oppe jach,
 En eederein bewònderde
 Hun hendigheid en krach.

Ze waoren in de waopes
 Al eve good bekwaom,
 En hoopde haos in 't vechte,
 Te winnen ier en naam.

En heer, de grijze kreeger,
 Dee in hun frisse jeug
 Zen eige zaog herleve,
 Dee voolt zich neet van vreug.

Er winsde zich allein mer,
 Es lèste guns op eerd,
 Hun ins met ridderspaore
 Te mage zien geseerd.

Mer nein! Gods hand zou valle
 Zwoer neer op dat geslach,
 Want heer had in ze leven,
 Al dèks Gods woord verach,

En zi vermaak gevònden
 In rouf op klein en groet,
 In kèrreke t' ontheilige,
 In 't maore zònder noed.

Doch God zou heùm dat reek'ne,
 Zen wraak die liet neet aof;
 Die kaan zich laote wachte,
 Toch vindt et koed zen straof.

Ins, wie op jacht gereije,
 Eus jònkers, gaans verdwaold,
 Aon vreemde bürreg kaomen
 En dao woorten ònthaold,

Doe zaoge ze de dochter
 Dao van dee bürreghier,
 E beeld van deùg en schoenheid,
 Van adellikke zwier.

Noe wis me wat hun sintert
 Zoe nao dee bürreg dreef,
 Want alle twie de jònkers,
 Ze hadde 't meidske leef.

En alle twie, ze vroke
 Van heür e leefdepand.
 De freùle koos de jongste,
 En schònk heùm hart en hand.

Et houw'liksfies waos prachtig;
 Dao waos van wiid en breid
 Den adel opgekomen
 En vierde lüstigheid.

Och errem! rouw mòs valle
 Woe vreug had geregeerd;
 Want sòmber waos den audste,
 Et hart door niid verteerd.

En 's nachs! De jonggetrouwde,
 Geweeg door leefd' en hoop,
 Die sleepe, wie in stèlste
 Heer in hun kamer kroop.

Door jaloezij verwèldeerd,
 Door heuren helsen doors
 Tot raosernij gemarteld,
 Doorstaok er hun de boors.

Mer zeet! zen ouge klaörde
 Bij 't spatte van hun blood;
 En bitter scherpe knaoging
 Die snooi heùm door 't gemood.

Er vlügde: lange daoge
 Doorzwerfde heer et land,
 Gejaog en oetgehòngerd;
 Gein rüs mie die er kant.

Tottat ten lange lèste
 Heer ein'gen troes verkreeg;
 'Nen ermiet, dee heilig leefde,
 Ontvòng zen woere beech.

Dee lag em op, es boete,
 Te goon door weer en wind,
 In rechte Noorderrichtung,
 Zoe lang tot heer aon 't ind

Zou bij de zie gerake,
 Woe, veur ze veerder lot,
 Heum wachte zou e skeepke;
 Daan: op genaoi van God!

Er gòng - 't berouw dat dreef em -
 Door velder en valleij,
 En euver berg en waters,
 Door bos en barre hei.

Er gòng door duuster nachten
 En brannend zonneleech;
 En hits noch onweersvlaoge,
 Niks heel em van z'ne weeg.

Er gòng al veer en veerder;
 Wie ouch verzwaak en meui,
 Gein rùs die wou er gunnen
 Aon ziin gewonde veui.

Mer ind'lik zaog er 't skeepke,
 Dat dansden oppe zie,
 Woe wind en water huilden
 In stòremharmonie.

En oppet over stònd ouch
 'Ne schipper, dee em reep;
 En heer, de Kaïn, voelt toen
 Den angst dee em bekneep.

Mer et berouwgeveule
Waos sterker es de vreis;
Er stapden in et bootje
Veur d'onbekinde reis.

De bliksem scheurt de wolke!
En 't sloopke vloog van land,
En onder 't donderraat'le
Weg in de störembrand.

En sintert heet mie niemand
Gehoord van heum op eerd.
God gief, dat veur ze lije
Heer waor vergiff'nis weerd.

Mer noe nog, alle nachte,
Um twellef oore prönt,
In 't auwd kastiel zen ruïne
Twie vlemkes zweve rënd.

Ze zweven.... en verdwijne!
En wee ze weurd gewaar,
Dee beit zich veur de ziele
Van 't jönkgetrouwde paar.

Want zij ziin et die komme
De plaats dao nog herzien,
Woe dat hun leefde meinde
Gelukkig ins te ziin.

Momus-cantate op et dreimaol elfjaorig jubelei van de Momezij in 1872.

1.

Vivat Mastreech!
 Laot vreùgde ziin,
 En heùre schiin,
 Wie vlammd leech,
 Mastreech bestraolen
 En op us daole!

Jonges, hank de veendels oet!
 Meidskes, kleidt uch wie en broed!
 Zomer, bring de rijkste blomme!
 Want de fiesdaag is gekomme;
 Eus Mastreechter Momezij
 Viert heùr derde Jubelei.

2.

Schoene, hoege, blauwen Hiemel,
 En geer, steerkes vol gewiemel,
 Vlemkes aon den troen van God,
 Leefde en Orde is eur gebod.

Jao! dat ziin ouch Momuswètte,
 Boe veer nao eus leve zètte;
 Straolt dan glinstrenteere neer
 Op eus vreùgden en plezeer!

Gouwe steerkes, zèlvre maonschiin,
 Kaant geer zoe en fies nog aonzien
 Zònder dat ger zèGGe moot:
 Gekheid in fatsoen is good.

Jaogt disputen en partije;
 Schik us alle peis en vrie
 Lachend van den hiemeltroen,
 Dan zeet geer nog ins zoe schoen.

3.

De gooie God, dee 't aal deit leven
 En us de vreügde heet gegeve,
 - Eus mooiertaol, zoe zach,
 Zoe zeut van toen, zoe riik in krach,
 - De leefde, die veur d'eveminsen
 Us deit et bèste winse, -
 Dat is et dreitaal wat, gevierd,
 Door Momus altiid weurd geïerd.

Al klink dan ouch et lüstig leedje,
 Al weurd de fles geleeg en 't veetje,
 Al steit de mûts get gek,
 Aon winterkaw en broedsgebrek
 Zal Momus in 't plezeer nog dinke,
 En troes mèt pennink schinke.
 Den ermen altiid good te doen
 Dat is de perel aon zen kroen.

4.

Noe geschònken
 En geklònke!
 Want et is noe Jubelei.
 Weg et treure!
 Vol in kleure
 Zèt de zörreg op en zij.

Laot us zinge
Lùstig springe!
Laot den hiele grappekraom
Mèt zen kransen
Um us danse!
't Blijf toch altiid in de schraom.

Mastreechter nachtegaölkes,
Geer zèlvere metaölkes,
Slaot aon en reurt de stum!
Dat Momus lang maag leve,
Plezeer mèt leefde geve,
Dan kump zoe fies weerum.

1872.

De legende van Sintervaos.

I.

De Sleutel.

In 't laand, bespeuld zoe riik'lik
 Door Eker en door Maos,
 Dao kaom in d'ierste tijen
 Es bisschop Sintervaos.

Er kaom veur op tee bojem
 Te plante Christus' vaon;
 De woeners toch die beide
 Nog vaalse goden aon.

Mer Sintervaos dee wees hun
 De groete woerheidsweeg,
 Woe altijd helder schittert
 Et zaoligmakend leech;

En jaore laank in Tòng'ren
 En rontelum de streek
 Blònk zinen heil'gen iver
 In leefdewerk en preek.

Al sisde heùm ouch tege
 De slang van 't heides koed,
 Er broch et woord van 't leve
 Bij alle, klein en groet.

Er zou neet ieder rùste
 Veur heer te lange lès
 Ze had aon God gewonne
 Door veurbeeld en door lès.

Wie Sintervaos noe meinde
Die streken oette nach
Van 't ongelouf verlos, en
Ze werrek gaans volbrach,

Doe wou er ouch volbringe
Nao Roemen ene boot
Dee'r aon Sint Pietersgraaf had
Belaof veur al et good

En hiemelse bescherming
Die zen bekieringslier
Door veurspraak van deen heil'ge
Gegund had Slevenier.

De weeg waos laank en lestig,
De maan al hoegbejaord,
Mer in zen reisgevaore
Woort heer door God bewaord.

In Roemen aongekomme
Waos zinen ierste gaank
Sint Pietersgraaf te ieren
Oet plichtsgeveul en daank.

Dao bleef er daog en nachte
Die'r beienteere sleet,
Zen eige gaans vergete,
Op bloete stein gekneet;

Mer dat gebed en vaste,
Dat had zoe lang gedoord
Dat ind'lik de vermeuidheid
Zen krachte meister woort.

Er veel in slaop! Zen ouge
Die zaogen in 'nen droum
Sint-Pieter tot em daolen
Op ene wolkezoum.

Den heiligen apostel,
Umkrans mèt hiemelschiin,
Dee reikden em 'ne sleutel
Van zèlver kunstig fiin,

En zag: 'Num dee es teike
Dat ich, door God geschik,
De toukomsdeur dich open,
Me woord de woerheid sprik.

In Tòngere dao heet hun
De koeie geis geraak;
Ze ziin weer aofgevallen
En hèbbe God verzaak.

De kèrke ziin ontheilig,
Et kruus dat weurt bespot;
Mê'n scherpepe kastijing
Weurt hun bedeid door God.

E vollek oet et Ooste
Dat kump, door Heùm geleid,
En zal et zweerd doen flick're
Van Ziin gerechtigheid.

Dich, gaank terùk nao Tòng're,
Al wach tich dreufenis;
God wèlt et, zeuk te redde
Wat nog te redden is.

Laot taan die stad, die smaore
 Zal in 'ne vlamme pool;
 Mastreech is trouw gebleve,
 Bring dao de Bisschopstool.'

Wie nao die profesijing
 Den heil'ge baoi noe zweeg,
 Umgaof em gaans de wollek;
 Er waos oet t' ouge weeg.

En Sintervaos woort wakker;
 Ao wönder! 't hiemels paand
 De fin bewèrkde sleutel,
 Dee had er in zen haand.

Noe blònk veur heùm de woerheid
 Van aal wat waos veurzag:
 Er zou dan ouch vervülle
 Wat heùm waos opgelag.

II.

De Fontein van Kan.

Wie Sintervaos in Roeme had
 Sint Pietersgraaf geïerd,
 En weer in Tòng're kaom, de stad
 Die'r vreuger had bekierd,

Doe vònt er dat verleid, verblind,
 De Tungeneers zen lès
 Geslage hadden in de wind.
 De slang zaot op et nè!

Den heil'ge maan dee voelt zen hart
 Bedreuf tot sterves tou.
 Er wis dat wee den hiemel tart
 Zen straf neet misse zou;

Er wis dat, es en wrake Gods,
 E gleuiend onweer haos
 Zou beersten euver Tòng're los,
 Wie et veurspeld em waos.

Mer angstig veur et ieuwig deil
 Wat hun te wachte waor,
 Zoe wou er toch hun zieleheil
 Nog redden oet 't gevaor.

'Berouwt uch! - reep er - en aonbeit
 Den ein'ge woere God!
 Want alles, hiemel, eerd, dat steit
 Mer onder Zi gebod.

Zen goodheid zuut nog op uch neer;
 Staot op van eure vaal!
 Verdwaolde schaöp die nump Er weer
 Mèt leefden in de staal'.

Mer 't waos of hun en nievelnach
 Umduusterde de kop,
 Dao gông e dav'rend schampgelach
 Wèld ònder 't vollek op.

En wie noe Sintervaos, daorum
 Et hart door pijn verscheurd,
 Mèt gleuiende profetestum
 Hun slingerde dees weùrd:

‘Ao, kinder van et ongelük!
 Men taol deent uch tot spot;
 Hardnekkig hauwt geer uch terük;
 Welnoe, dan huurt eur lot!

De geissel kump! Ich zeen em al
 Tot oppet blood uch sloon;
 Eur groete rieke stad die zal
 In vuur en vlam vergoon’.

Doe brousde, hitsig opgesteuk,
 Et opreur in et rënd;
 De loch die schrikde van de vleuk
 Oet hunne kettermond.

Gelukkig, Sintervaos ontwaom
 Hun helse raosernij;
 En langs et Ekerbêd er naom
 De vluch door de vallei.

En ein'ge geistelikke, nog
 Bij tijds ontsnap, gerêd,
 Die gonge trouw, woe heer hun broch,
 Es bannelinge mèt.

Mer op die reis, och God! wat leid,
 Wat elend en wat noed!
 De zon die straolde brannend heit,
 De loch waos zwoer wie loed.

Gei lèsse veur den doors! De streek
 Waos ònbewoend en leeg,
 Den Eker oetgedruug; gein beek
 Verfrisde hunne weeg.

Gesukkeld, zich gesleip, geplaog,
 Zoe kaome z'indelik
 Heieere Kan, woe huidesdaog
 E lachend brook noe lik.

Dao kòste ze gaar neet mie voors;
 De noed dee gòng te veer,
 En van vermeuienis en doors
 Kraank laoge ze daoneer.

Mer Sintervaos, wie auwt en zwaak,
 Dee had allein nog mood.
 'Gods wèl is heilig; wat er maak
 Dat is en blijf us good.

Betrouwt op God! - zoe gòng er door -
 De zijn verliet er neet;
 Er hùlp op ziin gestèlde oor;
 Drum beit uch noe - en zeet!'

En mètte staaf in 't ougenblik
 Sloog heer de grònd woe'r stòng.
 Ao wònder, door Gods wèl beschik!
 En helder bron ontspròng.

Et water borrelde zoe klaor,
 Zoe fris van oette grònd,
 Dat einen teùg hun laofnis waar;
 Ze woorte weer gezònd.

In hart en geis verkwik, doe naam
 De stoet weer zene weeg,
 En onder daankgebeie kaom
 Behauwen in Mastreech.

En dao waos vreugde! Mèt veul ier
 Woort Sintervaos ònthaold,
 En zaog zen herderszörg en lier
 Mèt leefde noe betaold.

Mer nog in 't jaor reep God em weeg;
 En veur zen ieuwig loen
 Woort Sintervaos in 't hiemelleech
 Umstraold mèt gloriekroen.

En wie'r et eerds verwisseld had,
 Neet lang denao, doe kraog
 De Godvergete naoberstad
 Heer welverdeende laog.

De Hunne veelen in et laand.
 Mastreech dat bleef gespaord,
 Mer Tòngere dat woord verbraand
 En vreis'lik oetgemaord.

III.

Satan en de Kèrk van Sintervaos.

Nao Sintervaos ze graaf dao kaome
 Pèllegriems van wiid en breid,
 Veur hùlp en veurspraok aof te smeiken
 In hun ziels- en wereldsleid.
 Ouch wou in dankbaarheid Mastreech noe
 Bouwe heùre stadspatroen
 En kèrrek weerdig van zen glorie,
 Enen tempel rijk en schoen.

En eeder sloog de han aon 't wèrrek;
 Heilig waos veur hun de zaak.
 Et doorde neet lang of de kèrrek
 Stònd al veerdig, ònder taak;
 En niks ontbraok mie es den tore,
 Woe vaan, wie e straolend leech,
 Et ieuwig teike van verlossing
 Neer zou schitt'ren op Mastreech.

Dat zaog de Satan, en zen ouge
 Speide vuur van haat en niid.
 Op Sintervaos wou heer zich wreke,
 Dee al sints zoe langen tiid
 De zielen oet zen klauwe redde,
 En ers nog veul redde zou.
 Zen gif die kookde; braand, vernieling
 Reep er oppe nuie bouw.

En al de koei en störemgeister,
 Luusterend nao zine wèl,
 Die vlogen op, al brüllenteere
 Losgebroke oette hël.
 Den donder kraak, de bliksem slingert
 Stroume vuur op mör en taak;
 Vergeefs! Gelek door gleui'nde tonge,
 Bleef de kèrrek òngeraak.

Noe drive wolke wie de spoker,
 Wolke zwarter es de nach,
 De grònd dee beef, de win die raoze,
 En 't tempies mèt wèld en krach
 Ontwortelt buim, verbrizelt rotse,
 Kwatsch op mör en taak demèt;
 Vergeefs! door Sintervaos ze beie
 Bleef de kèrrek ongelèt.

Mê's klaorder bliik nog wie den heil'ge
 Hoeg bij Heùm in iere stònd,
 Wou God vergunne datte Satan
 Veur en ougenblik et wònt.
 Drum wie mèt aartsgeweld de stórrem
 Weerum huilde, vlaog op vlaog,
 Doe braok de taak in alle stükke,
 Euver stad en veld gejaog.

En Satan lachde! En dat lache
 Klònk zoe hèls, zoe vreisselik,
 Dat gaans de stad dat hoort en beefde,
 Bleik verslage van de schrik.
 Er druimden al triomf! en doog noe,
 Um zen wraak te zien volbrach,
 Nog helder stórmen oppe kèrrek,
 Sling'rend snie- en hageljach.

Mer in 't gebouw dao veel, wie open
 En van bove gaans ontbloet,
 Gei flökske snie, gein hagelkore,
 Tege boete houpe groet:
 En wie de kauw ouch bitter scherrep
 En de loch ouch duuster waos,
 Schoot toch de zon heür werrem straole
 Oppet graaf van Sintervaos.

Noe zaog zich Satan mèt ze spoken
 Euverwonne; heer erkaant,
 Grijnenteere van bescheempheid,
 In et wònder God zen haand.
 Gedwònge van zen wraak te kroppe,
 Raosetig trok heer zich t'rùk,
 En hoort Mastreech nog in gebeien
 Ut're vreügden en gelùk.

IV.

De Noordmanne.

De weuste Noordman mèt zen bende
 Dee kaom zich nèst'le hei in 't laand.
 Den haat veur Christus wèt dee dreef em;
 Er wou dee keule zweerd in haand.

Er zêide 't elend; al de kèrke
 Woe'r kwaom, ontheilig en berouf,
 Die doop er totte grònd verbranne,
 Dee vijand van eus woer gelouf!

Wat wèlle stroum, die Noordse bende!
 Niks heel ze tege, grach noch waal;
 Hun gif die spaorde stei noch dörpe;
 Et waos e bloodbad euveraal.

Zoe laog al Aoke, Luik en Tòng're,
 En men'ge plaatse rontelum
 Verweus en desolaot in d'asse;
 Me hoort dao mie gein minsestum.

Noe wouwe z'ouch Mastreech bespringe,
 Dat door en door zoe christe waos,
 En sloge 't iers zich um den tempel
 Woe stònd et graaf van Sintervaos.

Ze dachten al de kans gewonne;
 Mê jao! den heil'ge heel de wach.
 't Gevaor dat brandde; stөрremlèdders
 Die woorte rondum aongebach.

Mer door onzenber haand verstoete,
 Dao kent'le z'um; de kreegers aal,
 Die haöstig opgekledderd waore,
 Die bleve doet in hunne vaal.

En weer op nuits gezat de lèdders,
 En ander kreegers klumden op;
 Mer dees alweer die zaog me vallen
 En ouch zich breke haals en kop.

Die heimelikke mach, dat wònder,
 Dao woort hun hart neet door geraak;
 Hun raosernij die doop neet ònder,
 En zeukde noe in 't vuur heür wraak.

Et vuur! dat had altijd hun jammers
 Geluch op hun vernielingsbaon!
 Noe bermde z'um de gaanse kèrrek
 De stapels hout, en staoke z'aon.

Mer zeet! De vlamme, wie betouverd,
 Die sloegen aof van et gebouw,
 En kierde zich al lekkenteere
 Nao de bestörmers eiges tou.

Dao veelen ers van hun mèt doezend
 En doezende, verbraand, verstik;
 De mierres van die weuste kriegers
 Die vlügde, door den angs gesmik.

Wel bleef de Noordman ein'ge jaore
 Nog vreis'lik housen in et laand,
 Mer dors Mastreech noets neet mie naod're
 Woe 't heùm zoe slech gòng van der haand.

October 1878.

Sint Pietersberg.

Niks is schoender es tee berreg,
 In de mörgestraol geseerd,
 Dee van keends aof aon bewònderd
 Leef us waos en leefdeweerd.

Ao! wie dèks ziin veer gekledderd
 Langs zen steile peedjes op,
 Zonder angs dat soms en duusling
 Us bevange zou de kop.

En dan waos 't taobove vreügde!
 Boeten auwers oug en weet
 Kroepe veer door struuk en heültes,
 Wat eus kleier dèks verreet,

Plükde veer wèl eerebeise,
 Blümkes, besse, rukend kroed,
 En in hoegverheve splete
 Haolde veer de nèskes oet.

Later wie, nog jònk, de wereld
 Mich al kömmernisse broch,
 Vlùchden ich ze nao de berreg,
 Deurstig nao de vrije loch.

Ich en dach tao neet aon zörreg;
 Mer men hart vol melodij
 Aon de blümkes oppe rotse
 Spraok van leefde en poëzij;

Aon et windje wat mich speülde
 Roeschenteere door et haor
 Neumden ich et ingelmeidske
 Woe men hart zoe vol van waar.

Ziin vervloge noe die tije
 En verwèid men jònkeidsdaog,
 Toch nog nao sint Pietershuugde
 Veul ich mich al dèks gejaog.

Dan doorkruus ich al de weegskes
 En verborge plekskes weer,
 En vermeuid, mer glùkkig, lèk mich
 In et mollig graas tao neer.

Bove mich dee grijzen tore,
 Dee al mie en mie zich split,
 En vererrempe, kaal, verlaote,
 Noe den auwen tiid bekrit,

Wie de bürg, dee heer bewaakde,
 Dao nog stònt in adeltrots
 En in zonnestraol zich baiend
 Prònkden op zen steile rots.

En ich zeen in men verbeeling
 Langste kromme berregweeg
 Ridder, freùle, page rije
 Van 't kastiel nao 't auwt Mastreech,

Of, nao groete jachpartije
 Mètte valk of mèttet staol,
 Zich in smùl en draank vermeien
 In de riik bekleide zaol,

Woe, gefies, de minnezenger
 Mèt aon hieretaofel drònk
 En de freùle, zaankbegeisterd,
 Heùm de gouwe beker schònk.

Mer in ins tao kiert ten droum zich
 En benauwt mich et gemood,
 En dao zweve veur men ouge
 Wolke damp en nievle blood.

Kreegers zeen ich hei zich nêstle,
 Alles schrik! Den oorlogsdraak
 Speit ze vuur en 't boerevolleek
 Vlûch, berouf van good en daak.

Hei van boven aof de berreg
 Brûlt 't metaole stôrremweer
 En ich zeen zen gleuiende bommen
 Op eus stad geslinderd neer.

Errem Treech! wat al veul elend,
 Wat al maörderij en braand
 Hebste vreuger oetgestange
 Veur et noe ondankbaar laand.

Speule mich tie druimgezichter
 Veur de geis in touverschiin,
 - Schêlderij woe leech en dônker
 Scherrep op geteikend ziin. -

Ouch en ander soort betouv'ring
 Maak zich meister van men zin,
 Es ich zeen dao veur mich ligge,
 Van de huugde woe ich bin,

't Wikerveld dat prônkenteere
 Zich òntrolt en spreit zoe groet,
 En hoeveerdig op zen riikdom
 Al zen schoenheid mich ontbloet:

Wie zen weien en zen ougste
 Greun en goud gewisseld ziin
 En de spitse kèrrektores
 Glinstren in de zonneschiin;

Wie de dörper, es gedreve
 Door en gekke kinderluim,
 Lachenteere zich verbergen
 Achter en gardijn van buim;

Wie de Maos, dee spiegelklaore,
 Dee van keends geleefde stroum,
 In zen krumdes en zen drêiers
 Puunt en lek de vrùchbre zoum.

Ao! dat andre zich verlùstigen
 In et vaalse steeds vermaak,
 Ich en wèl mèt hun neet toesche
 Wat ich hei in 't vrije smaak.

Hei geneet ich rùs en vreùgde,
 Ongesteurd door 't wereldspeul;
 Hei is deep men hart bewoge
 Door en heilig daankgeveul.

Veur et schoene wat d'Almachtige
 Heet geschònke, breid en wiit,
 Um et steedje, woe geboren
 Ich men levensdaog versliit.

Oppen Heugemer weeg.

Ich gòng de weeg nao Heugem;
 Dao zaot en errem vrouw,
 Houtmager, die bezaog mich
 Of ze get zèGGe wouw.

Ze waos nog jònk, zoe toch's mich,
 Mer scherrep waoren in 't
 Gezich te deepe vaore
 Van 't ongelük geprint.

Ich vraogde heür: wat is et
 Wat uch ter neer zoe sleit?
 - Och hier! - en snikkenteere
 Vertelde ze heür leid.

- Och hier! wat ich gelije,
 Da's God allein dee 't wèt;
 Er heet mich hel geslage,
 Mer zine wèl is wèt.

Dao zeeder op teen heuvel
 Dat hutje griis van kleur,
 De taak mèt mos behange,
 Twie groete buim deveur.

Dao woende veer gelùkkig.
 De maan dee wèrkde good,
 Ich zörgde veur de moostem,
 Eus keend dat gaof us mood.

Et waos zoe schoen! Ich had et
 Ouch lang aon God gevraog,
 Zen öugskes waore steerkes
 Die blònken op eus daog.

Dat kòs neet blive dore!
Den hiemel woort jaloes.
Boerum mòs heer mich treffen
En laote zònder troes?

En nach, en nach van elend,
De Maos woort hoeg en groet;
Daobei nog sloog de stòrrem
Door 't dörrep schrik en noed.

't Waos aklig in den duuster
Te hure 't windgeraos,
De lui die hüllep reepen
En 't klòtse van de Maos.

De hoezer leepen ònder;
Et eus woort wel gespaord
Door 't altiid klümmend water,
Mer neet van rouw bewaord.

De maan dee wouw goon helpe;
Ich smeedden em van neet,
Mer 't angseschrieuw dat trok em
'ch verstorf wie'r mich verleet.

De gaanse nach doorkruusde
Heer 't dörrep op en pònt,
Er zaog nao gein gevaoren
En waos boe noed zich vònt.

En redde mennig leve,
Mer 't zijnt dat gaof er touw.
De pònt sloog um, och hiemel!
En... ich waos wedevrouw.

- Ao, vrouwke, da's verschrik'lik,
 Zoe'n onverwachs verluus!
 - Och hier! noch erger mès et,
 Nog zwoerder woort me kruus.

Men errem keend! Verpletterd
 Had mich de slaag; en koors
 Die joog mich door de aojers,
 En 't storref aon men boors.

Allein! wat is me leve
 Nog op tees wereld hei?
 Woe vreuger blomme greuide,
 Is noe en dorre hei.

Ich zwerref wie verweze,
 Et hart vol gleuinde pijn,
 Mer God zal haos, ich veul et,
 Mich roope bij de mijn.

Ze zweeg. Veur zoe en elend,
 Zoe'n tristig oetgeteers
 Waos geinen troes. Ich buigde
 Mich veur die marteleers.

16 Augustus 1880.

Mooijers keuke.

Wee dink van uch neet mèt gelük
 Aon die verloupe jaore
 Wie veer zoe lüstig en zoe jònk
 In euse greui nog waore?
 De gaansen daag gesprings, geloups,
 Et waos mer speule, danse;
 En daan, mèt hònger es e peerd,
 Wie kòste veer neet schranse.

Ver speulde toen ouch alles in;
 Me mòs jao krachte winne.
 Et kòs zoe hèl ziin es 'ne stein
 Wie sòkker gòng dat binne.
 De goddeloeze dee kraog niks
 Gein horten of restante;
 Want eus taleur woort leeg gelek,
 De bojem wie de kante.

Doch naoderhand verluis zich tat,
 De keel die geit aon 't reutele,
 De tan die wèlle neet; de maog
 Weurd lestig mèt ze preutele.
 De bèste braödjes en pastij
 Wie fiin van smaak en reuke,
 Dat allemaol, dat smaak neet mie
 Wie vreuger mooijers keuke.

Jao, leeste vrun, van mooijers pot
 Dao woort niks afgeweze.
 Wie zou et ouch; dao waos veur us
 Toch beter niks te keeze.
 De preekhier dee waos good gesmeerd
 En kraog me Zondagsmörges
 E stumpke leverweurs debij
 Dan waos me blij wie nörges.

's Middags den hùtspot nao bouillon
 Dao kòs me toch neet zònder,
 Eerdappele mèt sop gestaof,
 Of mèt e moöske drònder.
 Me had ouch wel e rindsgebroad,
 En kallefschijf of neerke;
 En aote dan de kinder good
 Dan lachde peer en meerke.

Van tiid tot tiid en vètte hin
 Dat woort ouch al genomme,
 En geere zaog m'e kuukske maals
 Ins oppe taofel komme.
 Mer wat van vleis us mooijer ouch
 Wou koke, brooije, staove,
 Waos niks wat us, wie bùfflamood
 Kòs mie plezeer belaove.

En kaom dee gooije verkestiid,
 Zoe um de Keersmisdage,
 Es us de kauw wel bubbele doog,
 Bij d'ierste wintervlaoge,
 Dan woort in eeder hoes geslag;
 Ver sprònge wie de rinder,
 Want verkesvleis das gooije kos
 Geleef van al de kinder.

Jao, dink mer ins aon de sacijs,
 Gedrêid wie köningskroene,
 Aon zoermoos mèt e stùksk' oet' zaait,
 Aon schink mèt dikke boene.
 Mich tunks, ich ruuk noe nog van hei
 De braodweurs zich verraaje;
 Ich huur al kritschlen op het vuur
 De verkeskerbenaaje.

Jao, zelfs op magerdaog, dan had
 Me wel ins lekker snepkes,
 Wie stokvès mèt get mèlk, kavetsch,
 Of ertesop mèt krepkes.
 En kraog der dan ins veur 'ne kier
 Get bökkeme met eijer,
 Dan waort geer jao zoe blij dat geer
 Et gauw vertèlde wijer.

Dao kaom ouch wel get labberdaon,
 En raar, hiel raar, e sneukske;
 Dee kos veur kinder waos te deur
 Op et menagebeukske.
 Me had ouch wel, van tiid tot tiid
 En vlaoi van aöf of proeme,
 Of bokeskook mèt schroep terop,
 Dan lekde me zen doeme.

Ich zou uch nog van andre kos
 Noe hei wel könne spreke,
 Wie lever, huitkies, fricadel
 Good mèt beschuut bestreke;
 Meelpap of melleksop, boe me
 Veul sòkker mòs in reuren
 Of wel e kumpke fluitert, of
 Riespap in vol taleure.

Riespap! mèt sòkker en kaneel,
 Mèr good, stiif, dik gebònde
 Dao kòs veur kinder jammers noets
 Get beters ziin gevònde.
 Ouch in den hiemel, jao, dao weurd,
 Wie alle kinder wete,
 Riespap mèt zèlv're lepels bij
 De Ingelkes gegete.

En eijerkook, verweenebroed,
 Laot us dat neet vergete,
 En spek mèt eijer in de pan
 Dat waos jao 't lekkerst' ete.
 Wie hoort men uch neet van plezeer
 En blijdschap lache, schrieuwe,
 Es spekkook oppe taofel kaom;
 Dan lekde geer eur kiewwe.

Jê, leeste vrun, boe is deen tiid?
 Me zou em nog verlange,
 Me had gein zörg, me waos gezònd,
 Me had zoe'n kleur'ge wange.
 Men aot zich toen zoe dik en rònd
 Dat dèks de kneùp us sprònge,
 En mooijer nêide die weer aon,
 Ie veer nao schaol tou gònge.

Nao schaol! Al speulenteere gòng
 En spròng me langs de stòppe,
 En dee get centjes had, dee mòs
 Aon 't kraömken iers get snòppe.
 Dan koch er zich get oliekeuk,
 Of babbeleers, of waffèle,
 Of wel get fruit, wie misp'le, neut
 Of priesters, pere, apple.

Wat fruit, die apple! Op eus broed
 Get appelmoos mèt krente,
 Dat waos jao wie en tartepom
 En kosden us gein cente.
 Boe get van apple woort gemaak
 Dao gông men op marode;
 Van appleprül en spreek ich neet
 Dee kos waos oet de mode.

Zeet, leeste vrun, ich hùb tao noe
 Uch kônne get vertèlle
 Wa'ch hoop dat geer wel mèt plezeer
 Van mich hùb hure wèlle.
 Ver ziin jao al'maol keend gewees
 En, wie ger ouch maag dinke,
 Et is de zeutste, schoenste tiid
 Dee us et lot kòs schinke.

Allengskes weurd me groet; me kump
 En tèlt mèt in de wereld,
 Den eine mie, den andere minder
 door 't gelük bepereld.
 Op groete diners komp geer al;
 Me zal uch dan verzeuken
 Op fies, verjaorsdaag, houwelik;
 Mer da's en ander keuke.

Me wèt uch tao, mèt vreemde saus,
 Van alles oet te kraome;
 Et is de genre: franse kos
 Mèt al'maol franse naome.
 Me drùk ze zellefs op en liis,
 Die weurt menu geheite;
 Men it daovan, mer wat et is
 Dat kaan me soms neet weite.

Geluidich ins: Mastreechter kos
Dee smaak us nog et bèste,
Gelukkig dee em hùbbe kòn
En hauwe tot ze lèste.
Gelukkig dee van 't kinderhart
Heet kònne get bewaore,
Veur dee zen oug dao spiegelt zich
Den tiid van vreuger jaore;

Dee geit ze leve dèks ins nao
Mèt dankbaar hartgeveule,
Dee zuut zich taan es keend weer trük,
Zoe hartig in ze speule.
Dan schijnt em mooijers leefde touw,
Er geit tao troes in zeuke;
Er dink aon alles, alles, weer,
Er dink aon mooijers keuke.

Treeske.

Z'is schoen; ich zeen ze langs me vinster alle daog,
 Dan ins allein, dan weer mèt heur vrundinne komme.
 Ich kaant ze neet, mer op heur blommig weze laog
 En kleur van onschuld nog die mich had ingenomme.

De naobers zagte mich: 't Is Treeske van de smeed,
 E keend vol lüstigheids, dat bij heur stervescheie
 Zen errem vrouw tot ein'gen troes em achterleet;
 't Is braaf en kint nog niks es lachen en zich beie.

Mer gistre, wie'ch ze zaog, toe tochs ze mich kokèt;
 Ze bebbelde zoe drük da'ch wel hei wèlle luustere;
 Heur ouge straolde vurig, en ich dach: wee wèt
 Of traone mörge neet die ouge goon verduustere.

En 't hart tat sloog mich kauwt; veur Treeske woort ich bang,
 Want door de lüste heer, die in dees wereld hoeiere,
 Dao loert de slang van 't koed en sloepert. Ao, die slang!
 Wie mennig blömke heet heur gif neet doen versloeiere.

Mei 1881.

Aon Conscience.

*Oppet Album, heùm door de Nederlandsche lètterkundigen aongeboje bij
et fies, te ziner ier gegeve.*

Es eikeboom in 't lètterveld
Zoe blijfste, Meister, ieuwig greuie,
En um dich huurste mèt geweld
De fies- en trillerleedjes vleuie.

Mer zuug noe, tüssen al dee zaank
Woemèt tich ander vögel viere,
Kump ouch e mûschke in vollen daank
Ze kleisper schrippe dich veriere.

Den blajerkroen toch, riik en rein,
Die gief zoe'n frisse lommervreie,
Dat zich trin laove groet en klein;
Wèl mie geschrips dan neet versmeie.

20 Juli 1881.

In de ketel.

In eeder staand ziin deùgeneete,
 Die tege God
 En zi gebod,
 Oet vrije wèl, hun plich vergete;
 Mer zeet, de straof
 Die wach hun aof.
 Es 't mentjen ins kump veur ze geld,
 Dan hùlp gei krite, gei geweld:
 In de ketel.

Me vindt ers in regeringszake,
 Bij Land en Staot,
 Bij Kèrk en Raod,
 Die hunnen eid veur goud verzake;
 En toch, ze ziin
 Vol ier in schiin.
 Noe, Hans dee dink: laot ze mer doen,
 Dan krijg ich ouch groet garnizoen
 In de ketel.

Niks maak den hipocriet verlege;
 Er drêit de rok
 Veur boesch of brok;
 Ze zwijnehart kaan mer bedrege;
 Er it es joed
 Et kristebroed,
 En hèlt zich wie en heilig vaat,
 Mer heer berouwt zich dat te laat
 In de ketel.

Noe zuug dee snijder dao ins mikke,
 Wie eeder kier
 Er door zen schier
 E stückske stof zou kònne pikke.
 Ouch herbergeer
 En winkeleer
 Die schrive dèks mèt dobbble kriit;
 Ze toem'len drum tot hunne spiit
 In de ketel.

Wie mennig brouwer liet us fluite!
 In 't beer dao zit
 Gaar geine pit;
 De pòmpeslaag dee gief em duite.
 Er lach vandaog,
 Mê'r krijg zen laog;
 Dan moot er, es et taptouw is,
 Veur iewig drinke meerepis
 In de ketel.

Deen avekaot heet door zen toere
 De lui gekùld,
 Zen tes gevùld,
 En blijf op mie nog altiit loere.
 Mer Hans dee zeet:
 'Noe lùl mer neet',
 Den tong verdrèit veur mich gein wèt;
 Den tiid is oet, ich sleip tich mèt
 In de ketel.

Leef dames, rechters, groete hiere,
Die in 't bedèk
Eur strikke lèk,
Ger kònt den hiemel toch neet piere.
Noe, gaot mer door!
Ins kump eur oor,
Dan redt uch al eur gruutsheid neet,
Dan braoit ger, wie en hin aon 't speet,
In de ketel.

Wintertiid.

Wintertiid! Gein werrem straole!
 Niks es flokke snie die daole.
 Sömber deit zich alles veur;
 Veld en bos die ziin in treur.

Mer 't plezeer dat hêlt zen rechte,
 Kinder mètte sniebaal vechte,
 En jong lui die vare blij
 Mèt hun leestes in de slei.

Kaan et iis ze maan al drage,
 Daan, gehouwen of geslage,
 Moot en eeder dao nao tou
 Mèt zen kinder en zen vrouw.

Van de kauw al bubbenteere,
 Wêlle ze and're toch zoe geere
 Schaarsen en slabrikke zien,
 Woe die in bedreve ziin.

Noe, ich gun hun die plezeere.
 Op et iis mich te riskeeren
 Of te taffle door de snie
 Nein, dat geit mich noe neet mie.

Want ich têt al hoeg in jaore;
 Ich weur stiif en op men haore
 Glimert zoe'ne zèlvre schiin
 Dee mich liert veurzichtig ziin.

Drum mer liever thoes! Es boete
 Jeug de bijs en es de roete
 Krake van et strang gevruur,
 Zit ich werrem bij me vuur.

Dao, dao wach mich gein verveling,
Want ich laot toch men verbeeling
In serieus of gekke luim
Mich vergaste mèt heur druim;

Of ich zèt mich get aon 't leze
Wie de wereld gông veur deze,
Wie et mer in alle tij
Is en einse küllerij;

Of bij vrouw en zoon gezete,
Deit hun leefde mich geneete
't Kallem hoeselik gelùk,
Vrij van alle leid en drùk.

Zoe doorbring ich al men winters,
Zeen in anders oug gein splinters,
Want tevreie wie ich bin
Laot ich eeder zine zin;

En in daank veur 't rùstig leve
Wat mich God noe heet gegeve,
Schik ich kolen en get broed
Aon den ermen in de noed.

1881.

Eus Duts.

Dao zii ers die eus Dùts versmeie,
 Die laffers! Meine ze, es hun tong veur plat et schelt,
 Dat zoe e vaals gesis hun lanslui zou verleie?
 Nein! woe de Maos zich krunkelt langs eus berg en weie,
 Dao weurt gein ander taol gewèld.

Boerum? Wel, eus familieleve
 Dat schèldert zich en weurt mèt riker kleur gevierd
 In 't Dùts, woe et geveul zoe fiin is in doorweve,
 In 't auwerwètse Dùts, wat noets us zal begeve,
 Es in de taol op schaol gelierd.

Laot tees in deftigheid al prònke,
 Die taol van noordse preek! De eus heet lossen zin,
 Die huppelt 't beekske nao in vrijheid, heur geschònke,
 Rolt euver berg en veld, lach in eus meitskeslònke,
 Die's gaans natuur en leef terin.

Nein, veur gein ander moot ze buige,
 Of 't hart van vreùgde trèlt of van ontreuung beef,
 Z' is eus vertrouweling, van leef en leid getuige;
 Wie zeut es mooier sprik! Wat gleui es twie verbuigen
 Et ieuwig woord: ich hùb tich leef!

En is me wiit van hoes gedronge,
 Huurt taan m' en stum die us de dùtse klanke zeet,
 Dan zeuk de hant te hant, me sprik oet vrijer longe,
 En 't hart tat gief zich gaans in blijdschap ònbedwonge;
 M'is vrund, al kint me zich ouch neet.

Aprèl 1882.

Aon vrund Tr.

Laot mich tich e veerske wije,
 In Mastreechter taol gezat,
 Es erin'ring aon de stad,
 Woeste blij den kindertije
 Speulenteere hùbs gevierd,
 Mer op schaol toch good gelierd.

Wètste nog wel ins te spreke,
 Mètte geis terùk gekierd,
 Van de schoenheid van eus streke,
 Wie in hiel et laand ter gein
 Zoe betouv're, groet of klein.
 Kaanste dich nog ins herdinken
 Al de perels, die der blinken
 Um de auw Mastreechter kroen;
 Ridderhoezer en kastiele,
 Boetegeujer van fatsoen
 En van allerhande stiele:
 Lummel, Amy, Gronsfeld, Schaan,
 Sev're, Pietersheim en Haren
 En, et schoenste um aon te stare,
 Leechtenberg, boe me kaan
 Krònkkelend de maos zien speule
 Langs de rike, breie zoum,
 En, mèt oosters welgeveule,
 Eisde lui'ren aon de stroum.

Huurste nog den Eker kabb'len
 En zen waterdeuntjes babb'le;
 Zuuste nog et Geulerdaal,
 Boe de dörper lachenteere
 Zich met buim en blomme seere,
 Houthem, Meerssen en veuraal
 't Schèlderechtig Valkenberreg
 Mètte bürg, dee, wie erreg
 Ouch den tiid traon knaog en teert,
 Op zen steile rots gezete,
 Noe vererremp en gesplete,
 Vlaog en störrer nog trotseert.

En Mastreech tan! Nein, vergete
 Zulste 't zeker neet en ziin
 En nog in gedachte zien
 Euze Merret mèttat prachtig
 Stadspaleis, en auch wie krachtig
 Hei eus Brük de Maos betrèit.
 Ziin nog tiin herinneringe
 Mèttèn tiid neet oetverwêid,
 Laot ze dich nao 't Vriithof bringe,
 Dat altiid eus kinderkringe
 Lommer en vermake schònk;
 Nao Sint Pieter, zen spelònk,
 En zen lekker wandelinge
 Langs te berreg en de Maos.
 Laot nog ten verbeeling wërke
 Veur die schoen twie zusterkèrke
 Van Sint Jaan en Sintervaos
 Mèt hun tores hoeg verheve,
 Die aon eeder, um et eve
 Wie er zene God aonbeit,
 Us e steine veurbeeld geve
 Van de woer verdraagzaamheid.

Zuug, vrundleef, et lot is nùkkig;
't Hèlt ten eine boe zen weeg
Stònd en drijf ten and're weeg.
Ao! wat zou ich mich gelùkkig
Heite, es me veerske kòs
Aon Mastreech tich weer doen dinke,
Waste al vreug verlaote mòs,
En et weer den leefde schinke.

Laot taan veur den ouge blinken
En zich spieg'le weer, tot spiit
Van den zörg, dee kindertiid
Wie me veur 't plezeer mer leefde,
Onbekummerd wat me deeg,
Zonder dores oppe weeg
Boe us veur de geis mer zweefde
Enen droum van goud en leech.

17 Juni 1882.

De lindeboum van Kan.

Kint geer in Kan deen auwe lin, dee tege
 De berreg, aon de klein kapel, dao steit?
 Zen blajerkroen die is zoe dik dat rege,
 Noch zomeschiin, noch wint terdoor en geit.

Er steit nog tao es beeld van vreuger tije,
 Wie op die plaots, nao eige wètsgebod,
 De rechters in de lommer en et vrije
 Hun oordeil spraoken ònder d'oug van God.

Ins zaote dao de schepes, alle zeve,
 - 't Is lang geleie, wie'ch geschreve vònd -
 Um rech te hauwen euver doed en leve,
 Terwijl ròndum vol vollek stònd.

E keend dat waos verdrònken in den Eker,
 En einig keend, dat van en wedevrouw.
 Van d'erne waos zij d'erremste veurzecker;
 De noed altiit had heùr gevolleg trouw.

En noe, noe woort tie mooier, die vol leefde
 Door d'elend heen getrokke had heùr wich,
 Zen doed nog tougerekend. Aoh! ze beefde;
 Koei tonge hadde heùr van moord betich.

En niemand spraok veur heùr; ze laog in traone.
 Die errem ziel, verlaoten en verach;
 Mer toch, ze hoort heùr innerlik vermaonen
 En stum die'n heimelik vertrouwe brach.

Ze zaote dao, de schepes, alle zeve.
 De boum dee stònd in volle zonnestraol;
 't Waos plechtig stèl, me zaog gei bleedje beve.
 Doe spraok de schout, en scherrep waos zen taol:

‘Zoe min es 't noe in zomerhits kaan snieën
 En 't nach kaan ziin in volle dageschiin,
 Zoe min maag geer gebruik en wèt versmieën
 En zal dees vrouw zich vrijgesproke zien.’

Mer koelik had de schout tie weùrd gesproke,
 Of duuster wolke klumden ònverwach;
 De zonneglaans tee woort gebroke;
 Et woort al dònker, dònker, en 't waos nach.

En eeder schrikden euver wat gebeurde.
 Mer wach! dao zaog me nog e wònder mie:
 Wie kort terop de zon weer alles klaörde,
 Doe waos de boum gaans euverdèk mèt snie.

Noe braok et los, noe klònk et ònbedwònge:
 ‘Den hiemel sprik, heùr onschuld is noe klaor!’
 En allemaol, de schepes mèt, tie gòngen
 En kneede zich in dank veur Godsaltaor.

December 1882.

Vergeet mich neet.

Langs e weegsken aon de Maos
 Wandelde ze haand aon haand.
 Heer zag heur: me leve waos
 Ao! zoe leeg ier ich tich kaant.
 Zij, ze zaog em lachend aon:
 Hei's e blümke, doeg veurtaon
 Wat tat leef blouw blümke zeet:
 Vergeet mich neet.

Nao de grenze mòs er touw,
 Want de vijand dee waos tao.
 Heer vertrok, et hart vol rouw;
 Dreuvig staaarde zij em nao;
 En wiit in de veerte broch
 Heùm de wind es aofscheid nog
 Wat et leef blouw blümke zeet:
 Vergeet mich neet.

Langen tiid bleef heer eweeg;
 Hoopvol kaom er, mer te vrie
 Had de naojaorsbijs geveeg,
 En, och, zij die waos neet mie.
 Op heur graaf dao kneide heer,
 En em tochs er hoort noe weer
 Wat et leef blouw blümke zeet:
 Vergeet mich neet.

1883.

Op en schaolinspectie.

Op ene schoene zomermörge,
 Wie Juni us zoe men'ge schik,
 Waos ich in 't veld wat tüsse Sittard
 En Limberich zoe ope lik.

Ich waos op weeg veur schaolinspectie,
 En wie altijd gòng ich te voot;
 Want in de vrij natuur te wand'le,
 Dat gief mich dobbble levesmood.

Um mich tao zaog ich niks es kore
 Wat koelik in zen aojers stònd,
 En veur mich oet, neet wiet, twie tores
 Die reikde nao et hiemelrònd.

Die tores ziin e sprekend teike
 Van Gods mach en van minsegruuts:
 De kèrrek altijd jònk, vol leve,
 De bùrreg leeg, verslete, duuts.

Mer op et veld, dao schijnde lekker
 De zon die 't aal in blijdschap broch;
 De lieverk zòng heur mörgesleedjes
 En fladderde hoep in de loch.

De bijkes gonsde langs men oere,
 De blümkes lachde langs te weeg,
 En leise, leise waos e windje,
 Wat 't kore neet ins buige deeg.

Mer wie ich mich zoe al verlùstigd'
 In 't schoene wat natuur deit zien
 Hoort ich in ins e klein geritsels:
 Ich luusterde wat tat moch ziin.

Dao kaom en koppel oet e weegske,
 Wat tüsse 't kore sling'rend kroop;
 Ze waore jònk, nog in die jaore,
 Boe glinstert op eus daog de hoop.

Ze spraoke neet, mer toch, ich zaog et,
 Ze waore deep, jao deep gereurd;
 Hun ouge straolden en hun wange,
 Die waore wie mèt vuur gekleurd.

Wat hòng ze leef aon zenen errem!
 Wat mennig puuntje dat er naom!
 In hun gelük verzònke, zaoge
 Ze neet dat ich hun tege kaom.

Mer wie ze mich geware woorte,
 Doe waore ze wel get bescheemp.
 Woerum, wie ich hun tege lachde,
 Verlege ziin? Ich vònt tat vreemp.

Wat is toch heil'ger es 't geveule
 Dat blij twie harte samesmèlt?
 Et leven is toch niks es leefde:
 God zellef heet et zoe gewèld.

Mer ich gòng door, en men verbeeling
 Die naam vrij speul al mie en mie;
 Tot zelles in de schaol gekomme,
 Bleef ich nog dinken aon die twie.

5 Augustus 1883.

Jaan en Greet.

(Simrock: *Rheinische Sagen*).

In Weert dao is et ins gescheed
 Dao woende 'n ambachsmaan,
 Dee had en dochter, dat waos Greet,
 'Ne knech dee hède Jaan.

Die Greet dat waos en frisse pùl
 'Ne kop wie mèlk en blood;
 Dee Jaan dat waos 'ne knappe snùl,
 Nog jònk, mer toch vol mood.

Ins zag zich Jaan: die Greet is schoen,
 Zoe get nao mine wins.
 Er gòng nao Greet en zag heùr toen:
 'Och Greet, bezuug mich ins!

Num mich veur maan; ich bin mer knech,
 En dich, de bis neet riik;
 Ich lap al scheun, dich nêis neet slech,
 De zuus, ver ziin geliek.

De spanreem van de vajer kint
 De maot van mine rùk;
 Mer ins getrouwd, heet dat ein ind,
 Dich liers mich et gelùk.'

Mer Greet die zag: 'Verstaon ich rech?
 Ich bin van bürgerlui,
 En dich, de bis mer ene knech,
 Dich pas en Trijn of Trui.

Ich bin neet rijk, onnuus'le blood,
 Mer toch get miejer weerd;
 'Nen halfingszoon is neet te good
 Mèt al zen keui en peerd.'

Wie Jaan dat hoort, dee grutse praot,
 Stond heer bedonderd dao;
 Er leep eweg en woort soldaot,
 En maakden et denao.

Er hòng de bies dao oet genòg,
 Mê'r sloog zich wie 'nen held;
 Er schuimde 't land van vreemde bòg
 En wònt veul ier en geld.

En wie er kaom terùk nao Weert,
 Doe zaog me wònder op,
 Want Jaan dee waos gechamareerd
 Mèt pluimen oppe kop.

Er zaot te peerd; van allemaol
 Woord heer gesalueerd,
 Want Jaan dee waos noe generaol,
 De groete Jaan van Weert.

En toen er langs de merret kaom
 Zaot op ein van de heuk
 Eus Greet veur enen appelkraom,
 Mèt fruit en oliekeuk.

Mer wie er Greet geware woord,
 Leet heer ze peerd stèl stoon,
 En zag, dat eederein et hoort:
 'Greet, hêiste 't mer gedoon.'

Die stum die klònk aon Greet zoe zach;
Zij ouch erkaant de maan,
Ze leet 'nen deepe zùch en zag:
'Hêi 'ch dat gewete, Jaan!'

Drum, meidskes, dink, ier et uch spit,
Dat gruutsigheid neet baat;
Die veur Sint Annakáske zit
Berouwt et zich te laat.

En kump dao eine dee uch wèlt,
Noe dan, versmiedt em neet;
Ger krijg dèks neet woe geer op tèt,
Liert dat van Jaan en Greet.

Aon Niklaos Beets.

Ich waos nog jònk, en in die daog,
 Es te verbeeling jeug en plaog,
 Doe meinden ich mich boved'trop
 Door wat mich breuiden in de kop.
 'Ne lekkerzeute Zuiderwind
 Dee speùlden um mich heer; verblind,
 Woort ich wie'ne verlore zoon
 En leet door vreemp geflùts mich goon
 En lokken op verkierde weeg,
 Boe ich mer knoeide, wat ich deeg.
 Ich stamelde dat fluite nao
 En in men blindheid dach ich tao
 Och errem! gans get weerd te ziin -
 't Waos vaals geflùts en vaalse schiin!

Mer, Beets, wie'ch hoort van dine zaank,
 En taol, zoe wònderriik in klaank,
 Zoe leef en vleuietig, mer toch
 Mèt al zen groete frisheid nog
 Zoe krachting wie 'ne breie stroum,
 Doe woort ich wakker oetten droum
 Dee mich te lang betouverd heel.
 De sluier dee van d'ouge veel
 Dee leet mich zien, in gouwe straol,
 In prach van eige kleur, eus Taol;
 Die blònk mich bove d'and'ren oet,
 Schoen wie en riekeseerde broed.
 Ich volgde heur, en sint teen tiid
 Bin ich men dol verblindheid kwiit.

30 Juni 1884.

Leefdevreug.

De leefdevreug,
In ier en deug,
Is op de rouwe wereldweeg
E gleuiend zonneleech.

Daozònder weurd,
Dor, òngekleurd,
Et leve mer en weustenij;
Gei blòmken oppe hei!

November.

November is tao mèt ze kèielik grijne;
 De loch die is griis en de wind dee is vrie;
 Et daagleech tat spooit zich um kort mer te schijnen
 En wolke die dreige mèt flökskes van snie.

Veurbij is den tiid, wie de zon heùre zegen
 In goud aon de velder zoe rikelik brach,
 Wie alles wat leefde dat lachde heùr tege,
 De lach van en broed nao en houweliksnach.

Boe ziin noe de vinke, de mieskes, de merels,
 Die zingend en springend, van lùstigheid zaat,
 Zich laofden en drönke de glinstrende perels,
 Die 's mörreges beefden aon blom en aon blaad?

Gei goud mie in 't veld, geine zaank is gebleve,
 De blajer die valle verdord van de buim;
 En veer dan, ver vraoge, trükzeende op eus leve:
 Boe ziin noe eus vreugjaor, eus zonnige druim?

1 November 1885.

Touverkraans.

Wis ich wat de vögel zinge,
 Es de zon
 't Zomerleve deit ontspringe
 Wie en bron!

Wis ich wat et windje fluustert,
 Es et um
 't Blömke roesch wat geere luustert
 Nao die stum!

Wis ich wat de stare zèGGe,
 Es hun leech
 Door 't geheim van struuk en hège
 Zich beweeg!

Ao, die klaanke! - perels, eve
 Riik in glaans, -
 Daovaan zou 'ne kraans ich weve,
 Touverkraans.

En em um den hertje hange,
 Meidske leef,
 Zeker daan dat 't trin gevangen
 Altiid bleef.

Nao et veld!

Nao et veld! wat lokkenteere
Schittert in koleureprach,
Woe, verleietig en lüstig,
Alles leef en zinG en lach.

Nao et veld! dao, woe ich aosem
In e zuver zielsgenot;
Dao is, tot et kleinste spierke,
Niks wat us neet sprik van God.

Ao! wee smaak heet veur et schoene,
Dat, geschaope door Ziin haand,
Euveraal en alles seerend,
Us verstrik in leefdebaand,

Veult zen hart neet euvermeisterd
Door bewòndering, en beit.
Dankend Heùm dee mèt et leven
Us dat schoen geneete deit

25 september 1886.

Leeg is et hoes en leeg is te kamer
 Boe et gelük us same zaog.
 En somber stèlste grijnt mich tege
 Boe dat men stum ouch nao heür vraog.

Den heerd dee brant, et leech dat flikkert;
 Mer 't is mich of dat neet en weer;
 De schoeveraoie ziin mich meister
 En duuster blijf et um mich heer.

Door alle heuk en hoesvertrèkke
 Dao drük mich de verlaotenis;
 Toch zwerf ich tao, en, wie verweze,
 Zeuk nog wat neet te vinden is.

Nein, z'is neet mie, de teergeleefde,
 Zoe hoeselik en stèl van zin,
 Die alle zörreg op zich laoide,
 En zich gelùkkig vont terin,

Die op me leve zege straolde
 Wie op et veld en zomerzon,
 En, sloog mich ouch al ins de störrer,
 Die balsem spreidden op men won,

Die, mooier en groetmooier teves,
 Den hiemel in heür kinder zaog,
 Heür leefdeschatte zoe hun deilde
 Dat eeder toch gehiel ze kraog.

Ao! nach van gistre, schrikkelikke,
 Die wie 'ne rouver op us veels,
 Boerum die bitter rouw us streuie
 Diest' in den zwarte sluiers heels.

Ich zeen et nog, dat sterveslije,
Wie aon heur bèd de priester stònt
En veer in traonen en gebeie
Veur 't groet geheim dao kneeide rònd.

Ich zeen, van heur gebroken ouge
Wie 'n zwake straol nog op mich kaom,
Wie zich heur bleike lippe reurde!
Heur lèste woord, 't waos mine naom.

't Is hel, wat God us gief te lijen
Es us bezeuke kump zen haand,
Ruim daartig jaor is me vereinig;
Er wink! verbroken is te baand.

Boerum die Heer verbònd neet same
Geroope nao zen ieuwigheid?
..... Stèl, dreuvig hart, lier ziin gelaote!
Et is al heilig wat Heer deit.

27 September 1886.

Nievel.

De nievel dee hèlt 't zonneleech gevangen
En 't veld dat hùlt zich in en bleike kleur;
Aon tak en blaad dao zuut me traone hangen
En 't beeksken ouch dat klaog en zùch in treur.

Wie duuds! Zou al et leve ziin geweke?
Mer nein, de zon die spits heùr pijlejach;
En straol, die brik zich door de niveldeken
En in heùr goud trèlt alles weer en lach.

Zou ouch, men hart!, es dreufheid tich is meister
En levespijn heùr bite neer dich sleit,
Ein straol van leefde! en, wie de nievelgeister,
Vervlege daan de mismood en et leid.

1888.

Blomme.

Ao, de blomme!
 Es die komme,
 In de veurjaorszoon geweeg,
 Dan de zege
 Vèlt wie rege,
 Dan is vreug in alle weeg.

Beekskes springe
 Vögel zinge,
 Bos en veld dat lok verblijd;
 Mer van alles
 't Meis bevalles
 Door de blomme weurd verspreid.

Ouch, wie steerkes,
 Goudlanteerkes,
 Funklen in et hiemelsbreid,
 Zoe ze seere,
 Lachenteere,
 D'eerd heùr dònzig zomerkleid

Zeet z'n in velder!
 Lüstig, helder,
 Baoie z' in de zonnesciin;
 Zeet z' op rotse
 Kleddre tot ze
 Wie 'n tapiit daobove ziin.

Mèt wat rike
 Kleur ze prike,
 Die eus oug zoe geere wèlt;
 Wie hun geüre
 Lokke, keüren
 In de heùf en in et wèld.

Um et eve
 Boe ze leve,
 Kinder ziin 't van 't zonnweer;
 Boe ze prônke
 Ze belônken
 Us zoe vruntelik en teer.

Jao, ze weite
 Leef te pleite
 Mèt hun kleurkes en fluwiel,
 En zoe zônder
 Kuns of wônder
 Touvre z' op eus hart en ziel.

Want de blùmkes,
 Dat ziin stùmkes
 Die hun taol gein klanke heet,
 Mer toch leise,
 Steelsgewijze,
 Us de hartsgeheime zeet.

Jao ze gaoie,
 Leefdebaolie,
 Mie es goud en diamant.
 Zaol'ge tijje,
 Van et vrije,
 Wie z' us schônk en meidskeshand.

Drùk van jaore
 Bleik men haore,
 Mer toch deit, wie auwt ich bin,
 't Blùmkesbleuie
 In mich greuie
 Dankgeveul en leveszin.

1888.

**Oppe terukkoms van de tooniel-aofdeiling van kunst en vermaak,
wie ze heur drei prijze te Gent had aofgehaold.**

't Waos in de stad van Artevelde
Dat veur de priis gevochte woort.
Dao kaome wakker kampioene
Van wiid en breid, oet Zuid en Noord.
Mastreechter jonges ouch die hadde
Zich op dat veld van ier gestèld,
Woe Kuns et Smaak allein beslissen
En zaol'ge Vrei et veendel hèlt.

Wat waore ze vol hoop, eus jonges,
Den daag hun veur de striid bepaold!
Gei wank'len onder hun; ze waore
Door vreuger kampen al gestaold.
En toch, de kaans dee stònd zoe duuster
Dat twiif'le kòs de bèste mood;
Mer nein! hun hart dat kaant gei vreize;
Et luichent neet, 't Mastreechter blood!

Ze trooien op! Ao, wee kaan zèGGe
De touv'ring van hun kunsgeveul,
Wie sòmber klach de harter reurde,
Of 't lache klònk bij 't lùstig speul.
Me voolt in hun karakterschèld'ring
De straoling van en heilig vuur;
Ouch taol en hauwing en beweging,
't Waos alles leven en natuur.

Triomf! ze zaogen in den ierste
Wie de bewond'ring wakker woort;
Ze zaoge wie, al mie getroffe,
Begeisterd waos aal wee hun hoort.
Triomf! wee zou van d'euverwinning
Hun nog betwiste 't ierbewiis?
De vollekstum die had gerope:
'Zij ziin de meisters; hun de priis'!

En dich, Mastreech, geleefde mooier!
De zaogs, bezörg, den kinder nao,
Wie ze mèt vuur'ge kunsbezieling
Aon zwoere kamp zich waogde dao.
Ze komme noe, bekroend, umluusterd
Mètten dreidobb'le louwerkraans;
Zuug trots op hun, Zij zijn Dich weerdig;
Den staar die straolt weer nuie glaans.

25 Meert 1889.

1871.

I.

't Waos ene wintermörge, kauwt, zoe tristig nog;
En wolke, griis en vaal, die hòngen in de loch.

In Frankrik had al lang den oorlog hoes gehauwen
En zenen helsen haat in rouf en moord gelès,
Wie dat er indelik nog ins zen tigersklauwe
Leet vallen op e dörp, e klein en errem nès,
Dat tüsse berreg in zich angstig dach vergete.

De vijand kaom, de Pruus. Er eisde, trots en vrie,
Al wat veurraadig waos in graonen en in vie;
En um nog mie den haat, dee 'm brande, oet te mete,
Vroog heer en som, zoe bovemaote groet,
Dat door et dörrep gòng en rizeling van noed.

En eelik hoes weerklònk van angs en jiemerkrete;
Want zen verfijnde wraak die had es wèt gestèld
Dat es de schattingsom neet gaans woort oetgetèld,
Twie van de dörrepslui, twie van de principaole,
Die zouwe mètten deed, wat nog ontbraok, betaole.

Ao! 't waos e schrikkelik eets. Wat stel al heelen in
En wat op zolder laog, in scheuren of in spin,
Dat woort bejeingehaold en koorsig aofgelieverd;
Mer wie ouch woort geschaard, en wie ouch woort geïeverd
Um 't lèste penninkske te vinde, 't hollep neet;
De schattingsom die waos in langes neet compleet.

Vergees lag me daobij nog, um ze vol te maken
 Et wien'ge wat me had in goud en zèlvre zake:
 't Communiekruiske van de kinder en de rinG,
 Van leefd' en houwlikstrouw gewijd' herinnering;
 En wat aon 't kèrkske waos oet vreuger tiid gebleve,
 Et mèskleid en de vaon, mèt gouwe dreui doorweve,
 En zelfs den auwe kelk, den einige dörrepsschat,
 Vergees dat alles aon de vijand aofgegeve.

Den offeecer, nog jònk, dee et commando had,
 Dee naam mèt weerzin aon wat d'errem lui heùm brachte
 Van hunnen erremooi. Me zaog aon ze gezich
 Dat heer zich scheemde veur zen taoks bij de gedachte:
 Et is bandietewerk en gein soldaoteplich
 En toch, er sloot zen hart en leet zich neet verbeije.

Et dörrep had gedoon al wat et minslik kòs.
 Mòs heer et vonnis noe doen valle? Jao, er mòs;
 De orders waore dao: gei zwaak of medelije.

II.

't Waos ene wintermörge, kauwt, zoe tristig nog,
 En wolke, griis en vaal, die hòngen in de loch.

Op 't ope plein dat aon et dörrep laog, dao stònge
 Soldaoten in 't geweer; en veur hun aon 'ne boum
 Gebònde, bleik van angs, 't gezich van pijn verwrònge,
 De twee verweze lui, aon 't boord van 's leves zoum.

En, vreisselikke dwaank! de ander ingezete
 Die had de vijand nao de martelplaots gesmik,
 De maander sòmber, door vertwifeling gebete,
 De vrouwe neergekneeid, de haore losgerete,
 En beiend um genaoi in volle traonesnik.

Aoh, 't waos en akelig gehuils, e bitter smeike,
 Dat zelfs e steine hart zou ploeien en verweike.
 De jongen offeceer dee schijnde zich neet trum
 Te kùmmere. 'Lèk aon, soldaote!' klònk zen stum.

Mer wie tot vure heer wou geve goon et teike,
 Dao sprink in ins veuroet en vrouw in 't zwart gekleid
 En mèt en witte hùl. Et waos en non. Aon kwaolen
 En 's werelds elend in verpeste krankezaole
 Had zij al twintig jaor heür leve tougewijd.

'Hauwt op en ougenblik! ie dat eur kogels maore'
 - Reep z' aon den offeceer dee òngedùldig woort -
 'Huurt iers me veurstèl aon; 't is tiid nog veur de moord.'
 Toen, wisend op de twie die in den doedszweit waore,
 Bedaard spraok ze: 'Is 't good en eveveùl uch weerd
 Es ich hun plaots innum en weur gefusilleerd?'

Bij dees zoe simpel weùrd stònd, wee ze hoort, bedonderd,
 En kauw benauwdheid die bekneep hun hart. 'Mevrouw',
 - Zag heer ontstèld - 'dat neet! men plich die uch bewòndert,
 'Verbeuit et mich.'

Mer zij: 'Ger blijf eur plich getrouw.
 Ger slach toch mer die twie um andre veur eur vraoge
 Gewèllig te doen ziin en angs hun in te jaoge.
 Et veurbeeld zal nog mie hun buige doen es ich
 Noe sterref door eur hand; want maander doet te scheete,
 Dat zuut men alle daog, mer erger, akelig,
 Is et en vrouw, en non.'

'Mevrouw... men orders... mich'
 - Zen stùm die beefde - 'mich moot et neet ziin gewete.

‘Ao’ - gòng ze voorts - ‘ich zeen 't, eur hart dat is gereurd;
 Ger hèb misschiens en vrouw mèt kinderkes, die treurt
 Dat geer zoe wiit van heur moot in gevare leve,
 En mooier ouch misschiens, en mooier! Laot neet aof
 Te dinken aon heur leefde! Ao! zeker bijgebleven
 Is uch heur aofscheid nog, wie z' uch de zege gaof.
 Welnoe! zij ouch die dao, onschuldig' offers, beve,
 Ze hèbbe teergeleefde! Maak ze vrij! Hun straf,
 Es straf dan moot, zal ich voldoen. Ao! dankus Heere,
 Ger wèlt et wel.’

En kallem of 't natuurlik were
 Gòng zij zich plaotse veur de gapende gewere.

Verplett'rend ougenblik! En heer, er voolt zich neet
 Van deepe ontreuung.

‘Ha! ze deit et wie ze zeet.

Terùk!’ - en heite traon die leep em langs zen wange -
 ‘Ich stùm et tou, wat lot mich bove 't huid maag hange.
 Ger zeet den Ingel van verlossing; nump ze mèt!
 En dat z' uch danke! Geer allein hèb ze gerèd!’

Toen trok er weeg mèt zenen tròp. Onopgelèt
 Zaog zij, de non, heùm nao zoe wiit heur ouge drogen
 En beide God veur heùm, de vijand van heur land.
 En 't waos of God verhoort wat heur gebeije vroe:
 En zonnestraol die kleurd' in goud de wolkerand.

Augustus 1889.

Ave Maria!

De wind dee bleus, de buim die nege,
 En langzaam vèlt den duuster in.
 Et aovendklökske wat noe tingelt
 Dat stump zoe dreuvig hart en zin.
 Ave Maria!

Dat roesche door de sòmber denne,
 Dat klink wie zùchten in men oer,
 En 't klökske dat tuint mich te klaoge
 Van kömmernisse dobbel zwoer!
 Ave Maria!

Dao in die hut, dao slaof en mooier,
 Z' is tegen ermooi in de weer.
 Vol traone, sloon heùr ougen angstig
 Nog op e waggelend weegske neer.
 Ave Maria!

Ich zeen van 't veld dao boere komme,
 Stèl en vermeuid, mèt kromme rùk,
 Hun wach e broed mèt zweit gedeissemd,
 Door vrouw en keend al aofgestùk.
 Ave Maria!

Nog zeen ich twie verermde kinder;
 De doet dee heet hun weis gemaak.
 Ze zwerve rònd um get te vraoge;
 Gein leefde mie die op hun waak!
 Ave Maria!

Al seert de rijkdom ouch paleizer,
Toch blooit de wond die rouw dao sleit,
En et gebroke hart dat bedelt
Ouch dao get troes in bitter leid.
Ave Maria!

Mer 't klökske dat hêlt op! Zen toene.
Wie stummen oette dreufénis,
Die waore mich es of ze klumde
Tot Heur die wèt wat lijén is.
Ave Maria!

10 Juli 1890.

Zaoterdag.

Samedi soir, c'est jour de paie. Gust. Nadaud.

Es Zaoterdags, daag van betaoling,
 De maan van 't werrek kump en meldt
 Ze zwoer verdeende wekegeld,
 Wie blij is taan de vrouw! Wat straoling
 Op heür gezich, door zörg gebleik!
 Z' is noe gerùs; want mooier is ze,
 En kinder dat gief kömmernissen
 Es soms et loen neet tou en reik.

Mer guns tao, um get broed te koupe,
 Dao wach en vrouw. Die is bedrùk,
 Want heüre maan dee's nog neet trùk.
 Mie es en oor die's al verloupe;
 Das langer bliven es et schik.
 Noets geit er drêie langs de straote,
 Boerum vandaog in angs heür laote
 Noe alles in et hoes ontbrik.

't Hoes! Nein, en kamer, schots, òneve,
 Boe wienig heur weurt veur betaold,
 Mè boe de leefde heet gestraold
 Zoe trouw op hun vereinig leve,
 Boe zij heür mooiervreùg, die veer,
 In leid heet ònder 't hart gedrage,
 Dao zit ze noe mèt hun, verslagen
 En zùch: 'Zoe laat en nog neet weer.'

Zou 'r dèks mèt vrun ziin kroeggegange?
 Ao, de verleierij is groet!
 Noets toch en stèlde heer zich bloet
 Door drankgeloks te ziin gevange,
 En broch ze geld de vrouw zoe prònt.
 Of zou dao 'n òng'lùk ziin gekomme?
 Nein, nein, dat hêi z' al lang vernomme,
 Want vleugelgauw geit zoe get rònd.

En weer en oor verstriik. Wat hinder
 Belèt em daan te zien op tiid?
 Ze heet gei broed mie, gei crediet
 Mie bij de bekker, en heur kinder
 Die zuut ze, hunkrend, um heur stoon,
 Et traonenaat langs hun gezichter.
 Ao! 't Hart dat blooit heur, noe die wichter
 Mèt honger mote slaope goon.

'Stèl kinder, 'ch huur 'ne stap, gezwege;
 Zou heer et ziin, eur vajer? Jao,
 Goddank', reup zij, 'Goddank, 'r is tao.'
 En dol van blijdschap vluig z'em tege,
 De kleine springe nao heum tou;
 Al d'òngerùsheid is geslònke.
 'Mer God, wat is em?.... Heer is drònke'.
 Och, errem kinder, errem vrouw!

Aon Clara.

De zon die zink en zuimp mèt goud de berreg;
Ze spiegelt in et water heùre glaans.
Et vögelke dat zinG ze slömmerleedje,
En müskes zien ver speule rond in daans.

Kom, laover goon in d'aovendloch us baoie!
Keend, heller klop noe eusen harteslaag.
De leefde, wie de zie, die heet heùr tije;
Ze was en greuit bij 't mindre van den daag.

En roes in den haor.

Ver waore same, en heur lònke
 Die keurde mich mèt werme schiin.
 Noets had heur schoenheid zoe geblònke,
 Dat kòs z' aon miin bewònd'ring zien.
 Ouch wou ze zich noe straolend seere,
 Mer daoveur stònd ze in beraod;
 En wie ze vroog um keus en raod,
 Doe zag ich leis en lachenteere:
 En roes mer in den haor,
 E lechsken op den lippe,
 En leefdevònk die glippe
 Kump oet den öugskes klaor,
 Dao kònste neet mèt feele
 Men hart veur good te steele.

't Waos in den tiid dat zon en blomme
 Hun touverije spreidde rònd,
 Dat veer us tege ziin gekommen
 En zich men hart gevange vònd.
 Herinner dich, 't is korts geleije;
 De droogs toen op dee zomerdaag
 Gei bònt, gei goud of perelkraag,
 En hads mer wat mich zou verleije:
 En roes mer in den haor,
 E lechsken op den lippe,
 En leefdevònk die glippe
 Kwaom oet den öugskes klaor,
 Dao kòste neet mèt feele
 Men hart veur good te steele.

Boerum dan strikskes, flikskes, kante,
Boerum en prachtige paruur?
De glans van goud en diamante
Dee haolt neet bij den ougevuur.
De kleur'ge frisheid van den wange
Die heet den opschik neet vandoon,
Want dee, me keend, moot achterstoon
Veur wat allein ich wèl verlange:
En roes mer in den haor,
E lechsken op den lippe,
En leefdevònk die glippe
Kump oet den öugskes klaor,
Dao kònste neet mèt feele
Men hart veur good te steele.

Chariteit.

Door bijs en snie, in scheun die gaans vanein zich rite,
 Mèt duuster ouge, bubbhend in zen lømmeldrach
 Dwaolt rond den erme maan. Heùm moot men et neet witen
 Es eelend em verlamp en dwink tot sòmber klach.

Er dink aon 't vochtig hol, boe vrouw en kinder krite;
 - Dao schijnt gein zonnestraol boe hòngger hèlt de wach -
 Er veult al mie en mie den haat aon 't hart em bite,
 Haat veur de rike, dee um kauw en hòngger lach.

Terwijl in zene kop de wraakgedachte breuie,
 Kump dao en vrouw. Ze sprik em aon, dee lijesmeuie,
 Mèt heilge weurd van hoop, en stèlt ze scherrep leid.

Dao wiik zen sòmberheid, zen ouge weer die gleuie:
 'Wee biste, - reup er, - die de mood us weer deit greuie?'
 En zach antwoordt de vrouw: 'Ich bin de Chariteit.'

3 Februari 1894.

Cantate op Momus' 55-jaorig jubelei.

Glorie! Glorie! 't Schalle wiit!
 Wat de wisselvolle tiid
 Ouch bereidt veur eus Mastreech,
 Momus' naam dee zal
 Ieuwig bovenal
 Glansen in et stareleech.

Daag van iere, daag van dank!
 Viif en viiftig jaore laank
 Wêit noe hei de Momusvaon
 Die op lûstigheid,
 Kuns en chariteit
 Golve liet heur kleur'ge baon.

Ha! Es fies is in eus riik
 Dan is alle zörg die wiik;
 In de beker schuimp de wiin,
 Lûstig klink et leed
 En de vreùg die heet
 Vrij us onder heure schiin.

Hiemelskeend, doe Kuns, die 't meis
 Kaans verhùffe hart en geis,
 Wie heet Momus dich gevierd,
 In muziek en taol
 Of in schèlderzaol
 Hei den schoenheidsgaof gelierd!

Ao! Mer ouch boe treurt et leid,
Hônger mèt vertwiif'ling sleit,
Auwerdom in noed zich vrink,
Dao is Momus' haand,
Die in leefdebaand
Traone druug en hüllepe brink.

Glorie! Hoeg! Et schalle wiit!
Wat de wisselvolle tiid
Ouch bereidt veur eus Mastreech,
Momus' naam dee zal
Ieuwig bovenal
Glansen in et stareleech!

1894.

Zonder kinder.

Tien jaoren al getrouwd! En hun vereinig leve
 Dat tuinde goud en leech aon eeder dee et zaog.
 Riik en gezònd, wat kòs hun mie nog ziin gegeve!
 En toch, dao drùkde zwoer en dreuf'nis op hun daog.

Wie dèks en ziin ze neet veur kinder stoon gebleve,
 Veur blònte kòpkes wie z'en houwliksleefde vraog;
 Wie dèks, bij 't speule van zoe'n kleine, zoe en leeve,
 En traon zich aofgewis die op hun wange laog.

Zij hèbbe neet zoe 'n ingelke wat hun zou flêien
 En 't hart vervreùge mèt ze lachen en ze krêie.
 Ao! 't is zoe leeg, en hoes boe kinder neet en ziin.

Das wie en heufke, boe gein roezen in gedije,
 E böske wat door zaank gein vögel en verblijje;
 Das wie 'ne zomer zònder werme zonneshiin.

7 Augustus 1894.

Aovend.

Den aovend vèlt, de zon is weggezònke
 Mer 'n gouwe striip die kroent de berreg nog,
 Et is of tao en lèste straol kump lònke
 Nao 't steerke wat al schiemert in de loch.

----- En in die heilge stèlte zweve
 De druim en gook'le bove bèd en weeg,
 En onderwijlen is de maon aon 't weve
 Door boum en stroek zen zèlverdreui van leech.

----- En in deen haven duustre
 Is 't vögelke dat schrippenteere deit
 Zen dankgelispel ier et slaope geit,
 En langs de hège huurt me wäordjes fluustre
 Zoe zach dat 't hart ze mer allein versteit.

Eus leve.

Wat is eus leve?
 E zwevend flökske, wat get drêit,
 Dat eeder oor, us nog gegeve,
 Nao de vergetelheid tou wêit.

't Is wie e skeep, wat laam geslage
 Door wind en golve, zònder krach
 Um roor en zeile nog te drage,
 Zink in de deepten en de nach.

Lies van vreuger gepubliceerde veerskes.

In: 'De Maasgouw' van 1879 en 1881:

De Sage van Valkenberg.
De Legende van Sintervaos.
Sint Pietersberg.

Bij Leiter-Nypels, in 1879, es beukske:

De Legende van Sintervaos.

In: 'Momusklanken', Gedichten in 't Maastrichts, Nederlandsch en Fransch door Momusleden. (Leiter-Nypels, 1883):

Ver zien us weer.
Mastreechter Klanke.
Laot klinke de Glazer.
In de Hei.
Oppen Heugemerweeg.
De Lindeboum van Kan.

In: 'Jònk bij Jònk en Auwt bij Auwt', Opera-komiek in twie Akte, Weùrd van G.D. Franquinet, Muziek van V. van Helden. (Leiter-Nypels, 1888):

Vivat Mastreech! (Volksleed.)

In: 'Vademecum op 't Maastrichts Dialect', door C. Breuls. (F. Schmitz, 1914):

Mastreechter Taol.
Et Kameneerke.
Zaatmansklap.
In de Hei.
Oppen Heugemerweeg.

In versjèllende 'Bloemlezingen' versjene, behalve de heij- bove geneumde, ouch nog:

Riik en Erm.

Op en Krenkde van me Zeùntje.

Et Vögelke.

De euverige zien versjenen in 'Limburgs Leven' van 1920, behalve:

Ene Momusdiner.

Aon Professor Gr.

Momuscantate op, et dreimaol elfjaorig Jubelei van de Momezij in 1872.

Aon Vrund Tr.

Aon Niklaos Beets.

Cantate op Momus' 55-jaorig Jubelei.

die heij veur den ierste kier in drök versjijne.

Lies van specifiek-Mastreechter wäörd en woordvörminge, met te Hollanse beteikenis trachter.

Allewijl = tegenwoordig.
 Aöf = eig. ooft; meer speciaal: appels.
 Aojer = aar.
 Appeleprül = moes van appels en aardappels door elkaar: heete bliksem.
 Astrant = vrijpostig.
 Babbeleer = balletje.
 Baoi = bode.
 Bazeleer = eig. leuteraar; bromtol.
 Beije = bidden.
 Bêije = betten.
 Bejein = bij elkaar, samen.
 Bekleend = bezoedeld.
 Bekrets = bekrabd.
 Bigé loupe = uitloopen (van een bromtol).
 Boe = waar.
 Boesch (meestal in 't mv. gebruikt) = geld.
 Bògchelpeerdje = paardje rijden.
 Bokeskook = boekweitekoek.
 Bòmmele = bengelen.
 Boot = boetetocht.
 Bretsig = speelziek.
 Brònk = 1° processie, 2° kermis bij gelegenheid der processie.
 Brook = weiland.
 Bubbele = bibberen.
 Bùfflamood = gemarineerd rundvleesch.
 Bufke = hapje, brokje.
 Bijs = scherpe Noordenwind.
 Caresseere = liefkoozen.
 Chariteit = weldadigheid.
 Compassie = medelijden.
 Convenances = conventies.
 Dankusheere = dank, dankbetuiging.
 Daonig = zeer, erg.
 Dèks = vaak.
 Dobbeligheid = schijnheiligheid.
 Dop = bromtol.
 Dreù = mv. van: draod.
 Dùts = plat, dialect.
 Eelik = ieder.
 Eùrd = duiten.
 Evel = evenwel.
 Feele = falen, mankeeren.
 Flêije = liefkoozen.

Fletse = een knickerspel, zgn. Engelsche rol.

Flitsboer; de - en zen jonges = een soort krijgertjespel.

Fluiter = witte kaas.

Fong = bodem, ondergrond.

Gaar = heelemaal.
 Gaoi = gading.
 Gaoie = behagen, bekoren.
 Gebeùrd = omzoomd.
 Gechamareerd = opgetuigd.
 Gedoek = gedoken.
 Geerd; de - aofgoon = sterven.
 Gelbs = weelderig.
 Gestök = gebroken.
 Get = iets, wat.
 Gevruur = vorst, vriesweer.
 Gezoije = langzaam gebraden.
 Gich = jicht.
 Gif = kwaadheid, nijd.
 Görrig = mager, verdord.
 Grammeer = grootmoeder.
 Grummelke = kruimpje.
 Haaf = half.
 Halfing = pachter.
 Heieere = hierheen, deeszijds.
 Hel = hard.
 Hoeiere = broeien.
 Horte = resten.
 House = huishouden.
 Huid = hoofd.
 Huif = knikker van steen of van glas.
 Hùl = kap.
 Humme = hemd.
 Ie = eer, voordat.
 Inveeme = inrijge.
 Jöngele = jongen krijgen.
 Jummers = immers.
 Kanneklits = knikkertje van kalk.
 Karrik = ouderwetsche kraagmantel.
 Kasserol = pan, braadpan.
 Kavetsch = stokvisch, gestoofd met aardappels, uien en melk.
 Keelke = kereltje.
 Kêielik = kouwelijk.
 Kêifke vèt = spel, waarbij de eene speler den ander op den rug draagt; een soort paardje spelen.
 Kèrmistrein = kermisdrukke.
 Keùre = streelen, aaien.
 Keùrzaam = kieskeurig.
 Klaöre = verhelderen.
 Kleddere = klauteren.
 Kleisper = zeer klein, gering.
 Knöpper = slag of stomp op de knokkels der hand.

Koelik = nauwelijks.
Koppel = paar, paartje.
Kore = korrel.
Krepke = stukje geroosterd brood, zgn. soldaatje.
Krets = kriebel, jeuk.
Kriite = huilen.
Kritschele = sissen.
Krumde = kromming, kronkeling.
Külle = foppen.
Labberdaon = zoutevisch.
Leeste = liefste, geliefde.

Leise = zachtjes.
 Len = mv. van: land.
 Levetig = levend.
 Loes = sluw.
 Lømmel = vod.
 Magoure; op - werpe = werpspel, waarbij men met steenen op kastanjes of noten werpt.
 Maore = moorden.
 Marode = strooptocht.
 Meer = moeder.
 Meerepis = fig. voor: zeer slecht, slap bier.
 Meuleneer = meikever, die aan een draadje gebonden, in het rond vliegt.
 Mierres = rest.
 Mik = groot, rond brood.
 Moos = kool.
 Moostem = groentetuin.
 Naober = buur, buurman.
 Naovenant = naar gelang van.
 Nùgger = snugger.
 Onderdoon; das - = dat hangt er van af.
 Paruur = tooi, opschik.
 Pastenake = soort wortel (gele).
 Pavé = plaveisel.
 Peel; zeve - en ein klots = een spel met den bromtol, waarbij men met zijn tol herhaaldelijk dien van den medespeler moet trachten te raken.
 Peer = vader.
 Peuter = klap.
 Piere = bedotten.
 Pònt = bootje, schuitje.
 Preekhier = boterham van wit en zwart brood tegen elkaar.
 Priesters = kleine, gele pruimen.
 Principaol = notabele.
 Prij = kreng, dier.
 Pùl = kip.
 Puun = zoen.
 Raar = zelden.
 Rappelleere = herinneren.
 Regelaot = Reine-Claude.
 Rei al oet = 'Rijd uit', eerste woorden van een oud kinderliedje en -spel.
 Remedie = geneesmiddel.
 Rig op = dien op.
 Rizeling = siddering.
 Rokkeliin = koorhemd.
 Ròntelum = rondom.
 Schare = schrapen.
 Schikke = sturen.
 Schink = ham.

Schinnaos = schendbrok.
Schoeveraoi = rilling.
Schoor = bui.
Schraom = schreef, streep.
Schreep = hout.
Schrenske = nietig kereltje.

Schrippe = tjilpen.
 Schroep = stroop.
 Sint Annakäske; veur - zitte = oude vrijster blijven.
 Slabrikke = glijden.
 Slevenier = Onze Lieve Heer.
 Smikke = zweepen.
 Snepke = hapje.
 Snul = knul.
 Spierke = sprietje.
 Spin = provisiekast.
 Stei = mv. van: stad.
 Stöffe = pochen.
 Strang = hevig, sterk.
 Stüp = stof.
 Taffele = baggeren.
 Taleur = bord.
 Tartepom = broodje, gevuld met appelmoes.
 -teere, als uitgang achter een tegenw. deelw., geeft een voortduren der handeling te kennen.
 Tek = mv. van: tak.
 Toesche = ruilen, wisselen.
 Trein make = drukte maken, groot doen.
 Tuine = 1° toonen, 2° lijken.
 Tuurtje = gebakje.
 Utere = uiten.
 Vandoon = noodig.
 Veerdig = klaar, gereed.
 Verlèt = verzwakt.
 Verneump = vermaard.
 Versloeiere = verwelken.
 Verstroeveld = verward.
 Vervreuge = verblijden.
 Verweenebroed = wentelteefjes.
 Verweze = aangewezen.
 Veui = mv. van: voet.
 Vreugjaor = voorjaar.
 Vrie = wreed, ruw.
 Wêijer = vlieger.
 Wie = 1° hoe, 2° als, zooals, 3° toen.
 Wiid = 1° wijd, 2° ver.
 Wigelwagel = wagenwijd.
 Wits = geest, geestigheid.
 Woe = waar.
 Zedeleer = leunstoel.
 Zeutsel = zwezerik.
 Zoermoos = zuurkool.

Zömere = aren lezen.

Zuker - meikever, die niet vliegen wil.

Zwinke trèkke = slingeren.